

བོད་མིའི་རྒྱུག་འཇུག་གི་གཞུང་འབྲེལ་ཤེས་བྱ་དུས་དེབ།

གསར་རིན་སྣོད་བཞི།

Rs. 4

ལོ་ ༥༦ ཡང་། ༡༩

བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༡༡༥༠ རབ་གནས་ཚུ་ལོས།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ཕྱི་ཟླ་བརྒྱད་པ།

སྤྱི་ནོར་ལ་གོང་ས་ལ་སྐུབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་ལ་དུགས་རི་ལྗོངས་ཡར་རྒྱས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་ཆེ་བསྟོད་ཀྱི་
ཐེབས་སྤྱིལ་གསོལ་སྟོན་འདེགས་འབུལ་ཞུས་པ།

སྤྱི་ཚོར་ཡགོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་སྤྱི་ལོ་ལྷན་སའི་ཁ་ཆེ་ནམས་ལ་ མངལ་ཁ་དང་བཀའ་སློབ་སྤྲུལ་བ།

༡༧ ལྷོ་ལོ་ ༢༠༢༢ ལྷོ་ལོ་ ༡ ཁ་ཆེ་ཆོང་ཁང་དུ་སྤྱི་ནས་དེང་སང་རྒྱ་གར་
ཉིན་སྤྱི་ཚོར་ཡགོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་ དུ་གནས་ཚུལ་ག་རེ་འདུག བདག་ཉིད་ཆེན་
མཆོག་གིས་ལ་དུགས་སྤྱི་རུ་
གནས་སྤོང་ལྷན་སའི་ཁ་ཆེ་ཁག་
ཅིག་ལ་ཞི་བའི་ཚལ་པོ་བྲང་
དུ་མངལ་ཁ་དང་བཀའ་སློབ་
བཀའ་དྲིན་སྤྲུལ་ཡོད་པ་རེད།

ཆོས་ལུགས་ཚང་མ་མཐུན་པོ་བྱས་ཏེ་འཇམ་
སྤོང་ཞི་བདེ་སྤྱི་བའི་ཞིག་དང་། ལྷན་སའི་རེར་
ཆོས་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་
དཔེར་ན། ཁ་ཆེ་ཆོང་ཁང་གི་ལུགས་
ཀྱི་ནང་དུ་ཤི་ཡ་ (Shia) དང་
སུན་ནི་ (sunni) དབར་རྟོག་
དུ་ཡོང་གི་ཡོད། ང་ཚོ་ཆོས་
པ་ཆོས་དངོས་གནས་འཇམ་
སྤོང་ཞི་བདེ་ཡོང་བར་གཞུང་
ལུགས་གཅིག་སྤྱི་བའི་བྱས་ཏེ།
ངོས་རང་ལ་མཆོན་ན་ཆོས་
ལུགས་ཚང་མར་གུས་ཞབས་

ལྷོ་ལོ་ལྷོ་ལོ་ལྷོ་ལོ་ལྷོ་ལོ་
ཅམ་ནས་རྒྱ་གར་བ་དང་། ལ་རི། ལྷ་རན་སི།
རུ་ཤི་ཡ། ལུ་གེ་རེན་སྲིགས་རྒྱལ་ཁབ་མ་འདྲ་
བའི་མི་ལྷན་དང་། ལ་དུགས་པ། བོད་རིགས།
གཞན་ཡང་ལྷན་སའི་ཁ་ཆེ་ཆོང་ཁང་གི་ལུགས་པ་
སྲིགས་མི་བྲངས་ལྷོ་ལོ་ལྷོ་ལོ་ལྷོ་ལོ་ལྷོ་ལོ་
ཁ་སྤྲུལ་ཡོད་པ་དང་། ལྷན་སའི་དེར་མགོན་པོ་
གང་ཉིད་མཆོག་གིས་སྤྱི་ལོ་ལྷན་སའི་ཁ་ཆེ་བ་ཉི་ཤུ་ཅུ་
བྲངས་ལ་བཀའ་སློབ་སྤྲུལ་དོན། ང་ཚོ་ཆོང་ཁང་
སའི་ཁ་ཆེ་བོད་གཞུང་གི་མཇུག་སྤོང་ཆོང་
མར་ཡོང་གི་རེད། བོད་པ་རང་ཆགས་ནས་
ལོ་གསར་གྱི་མཇུག་སྤོང་སྲིགས་མཇུག་སྤོང་གི་ལ་
ཆེན་ཆོང་མར་གཞུང་འབྲེལ་རང་བྱས་ཏེ་ཡོང་
གི་རེད། ལྷན་སའི་ཁ་ཆེ་ཆོང་རྒྱ་གར་དུ་ཆོང་ལ་
འགྲོ་གི་ཡོད་པས་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ལོ་ལྷན་སའི་ཁ་ཆེ་
འདྲས་རྒྱ་གར་གྱི་གནས་ཚུལ་ལེས་པའི་ཆེད་དུ་

པོ་སྤྱན་རློབ་གནས་ཚུལ་ག་རེ་འདུག་ཅེས་འདྲི་
གི་ཡོད། ཁ་ཆེ་ཆོང་ཁང་གི་ཆོང་ཁང་པ་བྱས་ཏེ་
རྒྱ་གར་ལ་འགྲོ་གི་ཡོད་པས་རྒྱ་གར་གྱི་གནས་
ཚུལ་བཤད་མཁན་ཁ་ཆེ་ཆོང་ཁང་གི་ཆོང་ཁང་
གང་ལྟར་ཁ་ཆེ་ཆོང་ཁང་ཆོང་ཁང་དུ་ཅང་འཆམ་པོ་
ཡོད་པ་རེད།
དེ་རིང་འདྲི་ཆོང་ཁང་སའི་ཁ་ཆེ་ཆོང་ཁང་
ཅིག་བྱས་པ་རེད། ཆོང་ཆོང་ཆོང་ཆོང་ཆོང་
འདྲི་ཡོད། བཀའ་ལྷན་བདེ་ལེགས་ཟེར་རྒྱུ་ཡིན།
ཁ་ཆེ་ཆོང་ཁང་གི་ཆོང་ཁང་ཆོང་ཁང་པོ་འདྲི་རིང་
བོད་གཞུང་གི་མི་རང་བྱས་ཏེ་དུ་ཅང་སེམས་
ཐག་ཉེ་བོ་རེད། ངོས་རང་སྤྱི་ལོ་ལྷན་སའི་
ཆ་བཞག་ན་ཟེ་ལོང་ནས་ཡོང་བ་རེད། ཟེ་ལོང་
གི་དཔོན་པོ་སྤྱི་ལྷན་ཞི་རེད། ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་
གལ་ཆེ་བ་གཅིག་ནི་ངོས་ཀྱིས་འཇམ་སྤོང་གི་

ལུགས་ཚང་མར་གུས་ཞབས་
བྱེད་གྱི་ཡོད། ཆོས་ལུགས་ཚང་མས་མི་ལ་ཕན་
གྱི་ཡོད་པ་རེད། ལྷན་སའི་ཆོང་ཁང་སའི་ཁ་ཆེ་
ཆགས་ཡོད། དེ་རིང་འདྲི་ཆོང་ཁང་སའི་ཁ་
ཆེ་རུབ་རུབ་བྱས་ནས་བྱས་པ་རེད། ཏེ་ཅང་
དགའ་བོ་བྱུང་། ཆོང་ཆོང་ཆོང་ཆོང་ཆོང་ཆོང་
བསལ་གྱིས་འཆམས་འདྲི་ཡོད།
གང་ལྟར་ཆོང་ཁང་པོ་གཅིག་པ་རེད། ང་ཚོས་
བོད་རང་བཙན་བཤད་གྱི་མེད། བོད་རང་སྤྱོད་
ཡག་པོ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་འདུག་ཅེས་ངོས་ཀྱིས་
བཤད་གྱི་ཡོད། བོད་རང་སྤྱོད་དེ་ཡང་། ཆོང་
ཁ་གསུམ་གཅིག་དུ་སྤྱི་བའི་རང་སྤྱོད་ཞིག་
དགོས་ཀྱི་འདུག་ཅེས་ངོས་ཀྱིས་འདྲི་བཤད་
གྱི་ཡོད། ང་ཚོས་རང་བཙན་གྱི་སྤྱོད་ཆ་བཤད་
གྱི་མིན། གྲུང་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་
ཁབ་ཀྱི་ཁོངས་སུ་བཞུད་ནས་རང་སྤྱོད་མི་དོན་

མཚུངས་པ་ཞིག་དང་། རང་སྐྱོང་དེ་ཡང་།
སྤོང་མངའ་རིས་སྐྱོར་གསུམ། བར་དབུས་གཙང་
ཏུ་བཞི། སྤོང་མངའ་ཁམས་སྐར་དུག་ཚང་མར་
གཅིག་གྱུར་གྱི་རང་སྐྱོང་ཡག་པོ་ཞིག་བྱུང་ན་
ཞེས་ངོས་གྱིས་འབད་བརྩོན་བྱེད་གྱི་ཡོད།

བོད་ནང་གི་མི་མང་ཚོས་ལུགས་འདྲ་མི་འདྲ་
ཡོད་པ། ཚོས་དང་མེད་མཁན་ཚོ་ཚང་མ་
མི་རིགས་ཀྱི་རིག་གཞུང་སོགས་ལ་སེམས་
ཤུགས་ཏུ་ཅང་ཆེན་པོ་རེད། ངོས་གྱིས་འདིར་
བོད་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་གི་སེམས་ཤུགས་གཞི་ལ་
བཞག་ནས་བོད་ལ་རང་སྐྱོང་མི་དོན་མཚུངས་
པ་ཞིག་དང་། དེ་ཡང་ཆོལ་ཁ་གསུམ་ཚང་མར་
གཅིག་གྱུར་གྱི་རང་སྐྱོང་ཡག་པོ་ཞིག་དགོས་
ཀྱི་འདུག་ཅེས་འདི་བཤད་གྱི་ཡོད། རང་སྐྱོང་
ཟེར་བ་ནི་བོད་རང་གི་རང་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་དང་དེ་
འདྲ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་དག་ང་ཚོས་ཉར་ཚགས་
བྱེད། མཁུན་སོང་ངམ། བོད་ལ་ཤུགས་ཆེ་བ་
དེ་ནང་པ་རེད། དེའི་ནང་ཚན་ནས་ང་ཚོའི་ནང་

པ་དེ་རྒྱ་ལེ་རྒྱའི་ཚོས་བརྒྱུད་གྱི་ཆགས་ཡོད། རྒྱ་
ལེ་རྒྱའི་ཚོས་བརྒྱུད་འདི་རིགས་པས་ཐོག་ནས་
བསམ་སློབ་གཏོང་བ་ཞིག་ཡིན་པས་དེང་སང་
ཚན་རིག་པ་མང་པོས་དགའ་བོ་བྱེད་གྱི་འདུག་
ཚོས་དང་མེད་ནའང་སེམས་ཁམས་རིག་པའི་
ཐོག་ནས་དོ་སྣང་བྱས་ཏེ་ངོས་ལ་བྱག་འཕྲད་
དུ་ཡོང་མཁན་མང་པོ་འདུག་ ནང་པ་བྱེད་གྱི་
ཡིན་ཟེར་གྱི་ཡོད་པ་མ་རེད། སེམས་ཀྱི་འགྲོ་
སྐྱོངས་ཐོག་ལ་དོ་སྣང་བྱས་ཏེ་ངོས་ལ་སྐད་ཆ་
འདྲི་གི་ཡོད་པ་རེད། ང་ཚོ་བོད་གངས་ཅན་
སྤོངས་ཀྱི་རིག་གཞུང་གཏོང་བ་ཅིག་ཡོད་པ་
འདི། སལ་ཆེར་རྒྱ་ནག་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་
རིམ་བཞིན་འཇམ་གྱིང་ཡུལ་གྱི་མང་པོ་དང་།
དེང་སང་རྒྱ་སྤོངས་རྒྱལ་ཁབ་ནང་དུ་བོད་ཀྱི་
སེམས་ཁམས་རིག་པའི་ཐོག་ལ་དོ་སྣང་བྱེད་
མཁན་མང་པོ་ཡོད་གི་འདུག།

དེ་དག་གིས་ནང་པ་བྱེད་གྱི་ཡིན་ཟེར་གྱི་ཡོད་པ་
མ་རེད། སེམས་ཁམས་རིག་པའི་གས་ལ་དོ་

སྤོང་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་རེད།
བོད་གངས་ཅན་གྱི་སྤོངས་ལ་རིས་སུ་མ་ཆད་
པའི་ཚོས་སྤོང་ཚོ་སྤོང་ལེ་ལ་ཚོ་ང་ཚོ་གཅིག་
གྱུར་ཆགས་ཡོད། རྒྱུང་ཚོས་དུར་ཐག་བྱེད་
རོགས། ངོས་རང་ཚུང་ཚུང་སྐབས་ཅེད་མི་ཚེ་
རོགས་ཁ་ཆེ་དེ་འདྲ་ཡོད། མཉམ་དུ་ཅེད་མི་
མང་པོ་ཅེ་ཡི་ཡོད། རྒྱུང་ཚོར་དམིགས་བསལ་
གྱིས་འཚམས་འདྲི་བྱ་གི་ཡོད། དེ་རིང་ཤུག་
ནས་ཏུ་ཅང་དགའ་བོ་བྱུང་། རྒྱུང་ཚོ་ཚང་
མས་མི་རིགས་ཀྱི་ལ་རྒྱ་ཞེན་ཁོག་སེམས་ལ་
བཅིངས་ནས་སྤོང་གྱི་ཡོད། བཀའ་དྲིན་ཆེ།
ཤུགས་རྗེ་ཆེ། ཞེས་བཀའ་སློབ་སྦྱུང་ལ་རྗེས་སྦྱོར་
པར་རྩོན་སྤོང་གནང་ཡོད། །

སྤྱི་ནོར་ཡལོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ལམ་སློན་སློབ་གྲུའི་ལྔ་བརྒྱའི་དུས་དྲན་ དང་དབུར་ཚོས་ཆེན་མོར་ཆེབས་བརྒྱུར་གྱིས་བཀའ་སློབ་སྦྱུང་བ།

༡༡། རྒྱུ་ལོ་ ༢༠༡༩ ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༢
ཉིན་སྤྱི་ནོར་ཡལོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་
མཚོག་ལ་དུགས་སྐྱེ་ཏུ་ཉེན་གཞི་བྱས་པའི་ལམ་
སློན་དཔེ་གསར་སློབ་གྲུ་ཏུ་ཆེབས་བརྒྱུར་གྱིས།
ལམ་སློན་ལྔ་བརྒྱའི་དུས་དྲན་དང་ལམ་སློན་
དབུར་ཚོས་ཆེན་མོར་འཇམ་དབུངས་བརྒྱུད་
པ་གང་སློབ་དང་། རྒྱུ་སྤོང་ཚོགས་བརྒྱུད་མ་
གཉིས་ཀྱི་བཤད་ལུང་བཀའ་དྲིན་སྦྱུང་ཡོད།

དེ་ཡང་ཞོགས་པའི་རྒྱ་ཚོང་ ༡།༥ ཙམ་ལ་སྤྱི་
ནོར་ཡལོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་
ལ་དུགས་ཞི་བའི་ཚལ་གྱི་པོ་བྱང་དགེ་འཕེལ་
སྤོང་ནས་ལམ་སློན་དཔེ་གསར་སློབ་གྲུ་ཏུ་ཆེབས་
བརྒྱུར་སྐབས་ཕེབས་ལམ་གཡས་གཡོན་དུ་དང་
རྩན་མི་མང་གིས་རང་ལུགས་ན་བཟའ་རྒྱན་
སྤྱས་གྱིས་མེ་ཏོག་དང་བདུག་སྤོངས་ཐོགས་ཏེ་
ཕེབས་བསུ་གཟུབ་རྒྱས་པ་དང་། ལམ་

སློན་སློབ་གྲུའི་ཅེད་ཐང་གི་སྤོངས་ཆར་ཡལ་བས་
སོར་འཁོད་སྐབས་ཐོག་མར་སློན་པ་བྱུང་པའི་
དབང་པོའི་སྤྱི་བརྒྱན་མདུན་དུ་མཚོང་མེ་ཞལ་
འབྲེད་དང་རབ་གནས་མཛད་པ་དང་། དེ་
ནས་ཡལོང་ས་དུ་ལའི་ལྔ་མ་སྤྱི་སྤོང་བརྒྱུད་བཞི་
པ་ཆེན་པོའི་ཅེད་ཐང་ཞེས་པ་དང་། ལམ་སློན་
གཞི་རིམ་འོག་མའི་ཀམ་ཏུ་ཉར་ལས་ཁང་
དབུ་འབྲེད་མཛད་ཅིང་། བཞུགས་ཁྲིར་འཁོད་

མཚམས་སློབ་གྲུབ་དབྱེ་བ་ལྟར་སྤྱད་ཆོག་པ་
དབང་སྤྱད་ལགས་ཀྱིས་མཚམས་ཉེན་གསུམ་
འདེགས་འབྲུལ་དང་། སློབ་གྲུབ་འགོ་ལས་
ཁག་ཅིག་གིས་མཇུག་ཁ་དང་འབྲེལ་ལམ་སློབ་
སློབ་གྲུབ་སློབ་སྤྱད་ཁག་ཅིག་གིས་རྟགས་གསལ་
གཟིགས་འབྲུལ། ལམ་སློབ་

ལྷ་དབྱེད་གཟིགས་འབྲུལ་
བཅས་ཤུས་མཚམས་ལམ་
སློབ་ཤུ་མའི་སྤྱི་ཁྲབ་ཀྱི་
བདག་ཚེ་རིང་དབང་མོ་
ལགས་དང་། ལམ་སློབ་
ཤུབ་སྤྱི་ཁྲབ་ཀྱི་བདག་
ངག་དབང་རྣམ་རྒྱལ་
ལགས་གཉིས་ཀྱིས་སློབ་
ཤུག་ཡོངས་ཀྱི་ཚབ་ལུས་ཏེ་

ཐེབས་བསྐྱེད་གསུང་བཤད་གནང་བ་དང་། དེ་
རྗེས་ལམ་སློབ་སློབ་གྲུབ་འདྲི་དབྱེ་བ་ལྟར་
དབང་སྤྱད་ལགས་ཀྱིས་ཐེབས་བསྐྱེད་གསུང་
བཤད་ཀྱི་མཚམས་མཐོན་པོ་གང་ཉིད་མཚོག་
གིས་བཀའ་སློབ་སྤུལ་དོན། ཚོས་གོགས་རྣམ་
པ་ལྟན་རྒྱུ། ཅན་གཞིན་པོ་མོ་དེའི་བ་མེད་
པར་ཚང་མ་སེམས་ཤུགས་གཅིག་སྤུལ་ཏེ།
གཙོ་པོ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བསྟན་པའི་དོན་དུ་སྤྱི་
ཁྲུངས་རྒྱས་པའི་གཏོང་ཞུས་དགའ་དད་སློ་
གསུམ་གྱི་བཞུགས་ཡོད་པ་རེད། དེ་དང་འབྲེལ་
ནས་དེ་རིང་དོས་འདིར་ཡོང་བའི་སྐབས་སུ་ཁྱོད་
ཚོ་ཚང་མས་སྤྱི་ཁྲུངས་རྒྱས་པའི་གཏོང་ཞུས་
དགའ་དད་སློ་གསུམ་ཤུས་ཏེ་དགའ་བསུ་གནང་
བ་རེད། ཚང་མར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བྱུ་ཡིན།

རྗེ་རིན་པོ་ཆེས། བསྟན་པ་རིན་ཆེན་མཚོག་གིས་
མ་ཁྲུབ་པའམ། ཁྲུབ་ཀྱང་ཉམས་པར་གྱུར་

པའི་སྤྱོད་ཀྱི་དུས་ཤིག་ལྟར་། སྤྱི་ལོ་ཚེན་པོས་ཡིད་རབ་
བསྐྱེད་པ་ཡིས། ཁམ་བཤེད་གཏོང་དེ་གསལ་
བར་གྱི་དུས་ཤིག་ ཁམ་གསུངས་པ་ལྟར། དེ་
སང་འཇམ་གྱི་འདིར་དེ་སྤྱི་ལོ་ཚེན་པོས་དང་
འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཡུལ་གྱི་འདྲེན་དུ་འདྲེན་

གསར་པ་ཞིག་སྤེལ་བ་དང་། ཚན་རིག་པ་
ཁ་གསལ་ཀྱིས་ཀྱང་དོ་སྣང་གིས་བསྟན་པ་རིན་
ཆེན་མཚོག་གིས་མ་ཁྲུབ་པའི་གནས་སུ་དོ་སྣང་
གསར་པ་ཞིག་སྤེལ་ཡོད། དེ་སྤྱི་ལོ་ཚེན་པོས་
པའི་ཚོས་དར་ཞིང་རྒྱས་པའི་ཡུལ་གྱི་རྒྱུ་
སྤྱི་ལོ་དངོས་པོ་ཡར་རྒྱས་ཡོད་པ་གཅིག་ཤུས་
སེམས་ཀྱི་ཞི་བདེ་ཡོང་བའམ་མེད་པ་མཐོང་
ཚོས་སུ་ཡོད་པ་དེ་ལྟ་ཤུབ་ཐོག་ནས་དོ་སྣང་
གསར་པ་སྤེལ་བ་ཀྱི་ཡོད།

དོས་ལ་མཚོན་ན་མི་ཚོ་འདིར་རྒྱུ་དམ་མང་
པོ་ཞིག་འབྱུང་ཡོད། དཀའ་ངལ་མང་པོ་འབྱུང་
སྐབས་སེམས་ལ་ལྷུས་པ་མི་ཡོང་བ་དང་།
དཀའ་ངལ་བཟོ་མཁན་ཚོ་ལའང་མཐའ་གཅིག་
དུ་བརྟེན་པའི་བསམ་པ་མ་གཏོགས་ཁོང་ཁོའི་སློ་
མ་ཡོང་བ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་ལོ་དགུ་བརྟེན་མ་ཟེན་
ཅམ་གྱི་རིང་ལ། སེམས་ཀྱི་ཞི་བདེ་མ་བརྟུག་

པ་ཞིག་དང་། སེམས་ཤུགས་མ་ཉམས་པ་ཞིག་
མདོར་ན། རི་སྤོང་ནམ་མཁའ་གནས་པ་དང་།
འཕྲོ་བ་རི་སྤོང་གནས་གྱུར་པ། རི་སྤོང་བདག་
ནི་གནས་གྱུར་ནས། འཕྲོ་བའི་སྤུག་བསྐྱེད་
སེམས་བར་ཤོག ཁམ་པའི་སློབ་ལམ་བཞིན་
གཞན་ཕན་གྱི་སློབ་ཤུས་ལམ་ལམ་
སྤོང་གཡོང་དང་ཉམས་པ་མེད་
པར་བསྟན་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན་
སངས་རྒྱུས་པའི་ཚོས་ཀྱིས་
སེམས་ཀྱི་ཞི་བདེ་གནས་པ་
ཅམ་དུ་མ་ཟད། གཞན་ལ་ཕན་
བདེ་སྤུལ་པའི་སེམས་ཤུགས་
ཉམས་པ་མེད་པར་གནས་ཐུབ་
པ་ལྷུང་སོང་།

སྐབས་སུ་བབ་པ་ས་ལྷུས་འདི་ཡི་མི་མང་ལ་
མཚོན་ན་དངོས་གནས་སངས་རྒྱུས་པའི་ཚོས་
ལ་སྤོང་བཤུག་པ་ནས་དགའ་མོས་གྱེད་བཞིན་
ཡོད། ལ་དྲགས་ཀྱིས་མཚོན་པའི་དེ་མ་ལ་ལ་
རི་རྒྱུད་ཀྱི་མི་མང་ཚང་མར་འགལ་རྒྱུ་ཅི་ཅམ་
འབྱུང་བ་དེའི་ཚོད་ཀྱིས་སྤོང་སྤོང་འཕྲུལ་
ཏེ། དཔེར་ན། བོད་ནང་གི་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་ལ་རྒྱ་
མི་གྲུང་ཁྲན་ཏང་གིས་ཚོས་ནི་དུག་ལ་བརྟུས་
ཏེ་སློབ་གསོ་སྤྱོད་པ་དང་། ཐབས་ཤེས་སློ་གང་
ས་ནས་ཚོས་དད་མེད་པ་བཟོ་བའི་འབད་བརྟེན་
རབ་དང་རིམ་པར་ཤུས་ཀྱང་། བོད་རྒྱ་ཆེའི་མི་
མང་གིས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་དགའ་
ཞེན་དང་། དད་མོས་གྱེད་པ་ལ་འགྱུར་བ་ཁྱོན་
ནས་མེད་པར། འགལ་རྒྱུ་ཅི་ཅམ་ཆེ་བའི་
ཚོད་ཀྱིས་དད་མོས་ཤུགས་ཆེ་རུ་འཕྲོ་སྤོང་བ་
ཞིག་ཡོང་གི་འདུག དེ་མ་ལ་ལ་རི་རྒྱུད་དུ་རྒྱབ་
ལ་དྲགས་ནས་ཤར་མོན་པར་གྱི་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་

རྣམས་འཕགས་པ་སྐྱེས་རིམ་གཞིགས་པ་མོས་གུས་དད་པ་རྩེ་གཅིག་པའི་ཐོག་ནས་སོ་སོའི་ཚོས་དད་ཀྱི་གོམས་གཤིས་འགྱུར་བ་མེད་པར་བསྐྱེད་པ་རེད། ཅེས་སོགས་རྒྱ་མི་གྲང་ཁྲག་གིས་བོད་མིའི་ཚོས་དད་ཀྱི་སེམས་ཁམས་བརྒྱུར་བྱུང་གི་མེད་པ་མ་ཟད། གྲང་ཁྲག་ཉན་ཡོན་ཚོའི་ནང་དུའང་བོད་ཀྱི་ནང་ཚོས་ལ་དོ་སྣང་བྱེད་མཁུག་དང་། སེམས་ཁམས་རིག་པ་བ་དང་ཚུལ་རིག་པ་སོགས་མང་པོས་ནང་པའི་ཚོས་ནི་སེམས་ཀྱི་ཞི་བདེ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པས་དམིགས་བསལ་གྱིས་དོ་སྣང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་སྐོར་དང་། ཚོས་རྒྱལ་ཁྲི་སྲོང་ལྷ་བཙན་སྐབས་སུ་མཁུག་ཆེན་ཞི་བ་འཚོའི་ལམ་སློབ་ལྟར་བཀའ་བརྒྱུན་བོད་བརྒྱུར་དང་། བོད་ལ་དབྱེ་ཚད་བྱུང་འབྲེལ་གྱིས་དབྱུད་པ་བྱེད་པའི་ལམ་སློབ་བཟང་པོ་ཡོད་སྐོར་སོགས་བཀའ་སླུབ་བ་དང་།

གཞན་ཡང་། མདོ་དོན་སེམས་ཞི་བདེ་བྱུང་ན་བདེ་སྲིད་ཡོང་བུལ། གྲང་ཁྲག་རིང་ལུགས། སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱིས་སྤྱི་ལོག་ནས་སྤྱི་གྲིམས་ཀྱིས་དམ་པོ་བྱས་ཏེ་ཡོང་བའི་ཐབས་མེད། སེམས་ལ་ཞི་བདེ་དང་། སྤྱི་དུམ་གཞན་གྱི་སྤྱི་ལག་པོ་བྱུང་བ་ཡིན་ན། གྲང་ཁྲག་ཉང་གི་དམིགས་ལུལ་ལྟར་སྤྱི་ཚོགས་སམ་དབྱེལ་ཡོང་ས་ཉམ་ཐག་ལ་ཐན་ཐོགས་ཡོང་བུལ་པ་ཞིག་ཉན་ཉན་ཡོང་བ་རེད། རོས་ཀྱིས་མཚམས་དང་མཚམས་སུ་མའོ་ཙོ་ཏུང་ད་ལྟ་ཡོད་པ་ཡིན་ན་ལམ་ཆེར་ནང་པ་ཆགས་མི་ཡོང་ངམ་བསམ་གྱི་འདུག གང་ལྟར་ང་ཚོས་ཚོས་ཕྱོགས་ནས་བསམ་སློབ་གཏོང་སྐབས་ནི་ཉ་ཅང་ཟབ་མོ་རེད། ཁ་ཡོད་ལག་ཡོད་ཀྱིས་གཞན་ཐན་གྱི་བསམ་སློབ་གཏོང་དུས་རང་གཅིག་ཕྱར་བདེ་བ་སྐྱེས་པའི་

སྐད་ཆ་མིན་པར་མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཚན་ཐམས་ཅད་དང་། དེའི་ནང་ཚན་ནས་འཇམ་སྐྱོང་འདིའི་སྐྱོང་གི་སེམས་ཚན། བྱེ་བྲག་ཏུ་ངལ་ཚོལ་མི་མང་གི་སྐྱེས་བུ་ལྟར་ཉུང་དུ་འགྲོ་བ་དང་། བདེ་སྲིད་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕྲེལ་བར་བསམ་སློབ་གཏོང་སྐབས། ད་ལྟ་མའོ་ཙོ་ཏུང་ཡོད་པ་ཡིན་ན་འདི་མ་རེད་ཟེར་བ་མི་འདུག་ཡང་བསམ་པ་ཉན་ཉན་ཡོང་གི་རེད། ཅེས་སོགས་དང་། ནང་པའི་རྗེས་འཇུག་ཚོས་ཏུར་སྤྱིག་འཆང་བ་ཙམ་མིན་པར་ནང་པའི་གཞུང་ལ་སློབ་གཉེན་བྱེད་དགོས་པའི་སྐོར་བཀའ་སླུབ་བ་དང་། བོད་གངས་ཚན་པ་དང་། ཉི་མ་ལ་ཡ་རི་རྒྱུད་ཀྱི་མི་མང་ཚང་མ་མ་ཞི་བུང་མཁུག་འཕགས་པ་སྐྱེས་རིམ་གཞིགས་པ་གསོལ་བ་འདེབས་མཁུག་རེད། སྤྱི་དུམ་སྤྱི་ཉམས་པ་མེད་པར་ཀུན་ལ་ཁྱབ་བྱུང་མཁུག་ལག་པོ་ཞིག་ཡོང་བ་ལ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱུངས་ཀྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕོགས་བྱེད་དགོས། ཞེས་སོགས་བཀའ་སླུབ་སློབ་དང་འབྲེལ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱུངས་ཀྱི་བསྐྱོད་པ་གང་སློབ་མའི་བཤད་ལུང་བཀའ་དྲིན་སྐྱེལ་ཞིང་། ཨ་ར་པ་ཙོ་ཏུང་གཅིག་གྲངས་གསོག་མཇུག་དེ་ལྟ་མཐུད་དགོ་པའི་སྤྱི་ཚོགས་བརྒྱུད་མའི་བཤད་ལུང་བཀའ་དྲིན་སྐྱེལ་རྗེས་བཀའ་སློབ་སྐྱེལ་དོན། སྐྱོང་ཐང་ཚོགས་བརྒྱུད་འདི་ཉ་ཅང་ཟབ་མོ་འདུག རོས་ཀྱིས་ཉིན་རྒྱུན་འདོན་བཞིན་ཡོད། དགོ་བཤེས་སྐྱོང་རི་ཐང་པ་ཞེས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ཁོང་གིས་མཇུག་པར་རེད། སྐྱོང་ཐང་ཚོགས་བརྒྱུད་འདིའི་ཐོག་ནས་བྱུང་བུལ་གྱི་སེམས་ལ་བསམ་

ཐོག་ནས་སྐྱོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུར་བསམ་སློབ་བྱུང་། དེ་ལྟར་ཐབས་བྱུང་བུལ་གྱི་སེམས་དང་། ཤེས་རབ་སྐྱོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུར་སྐྱོབ་ཡོང་དུས། ཉུང་ལྷ། ག་ཏེ་ག་ཏེ་སྐྱར་ག་ཏེ་སྐྱར་སྤོ་ག་ཏེ་པོ་རྩི་སྤྱ། ཞེས་ཚོགས་ལམ། སྐྱོར་ལམ། མཐོང་ལམ། སྐྱོབ་ལམ། མི་སློབ་ལམ་རིམ་པར་འགྲོ་བ་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱ་ཐམ་པ་ཚོད་ཐིག་པ་དང་། གདེང་འཁེལ་བ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་འདུག དེར་བརྟེན་ཚང་མས་དགོངས་པར་བཅངས་ནས་སངས་རྒྱུས་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཚོས་འདི་ཁ་ཙམ་ཚོག་ཙམ་ལ་མ་ལུས་པར་ལག་ལེན་དོ་མའི་ཐོག་ནས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྐྱེས་ལུས་ཀྱི་གོ་འཕང་། གཞན་དོན་གཟུགས་སྐྱེད་དང་། རང་དོན་ཚོས་སྐྱེ་སྐྱེ་ཚོས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་གཉིས་པོ་དེ་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བའི་གོ་འཕང་མཇུག་དུ་བྱས་ཏེ། རི་སྤོང་ནམ་མཁུང་གཞན་པ་དང་། །འགྲོ་བ་རི་སྤོང་གཞན་གྱུར་པ། །དེ་སྤོང་བདག་ནི་གཞན་གྱུར་ནས། །འགྲོ་བའི་སྐྱེས་བུལ་སེལ་བར་ཤོག །ཅེས་པའི་བསམ་སློབ་བྱུང་ཡོང་བ་ཡིན་ན་འཕྲེལ་དུ་སེམས་ཞི་སྤོང་དང་། ཚོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་གྲང་རིག་རིག་སྤོང་པ་ཞིག་དང་། དེས་ཚེ་རབས་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ཚེ་རབས་ནས་ཚེ་རབས་སུ་འགྱུར་བ་མེད་པར་འགྲོ་བ་ཞིག་རེད། རོས་རང་ལ་མཚོན་ན་སྐྱོར་ལམ་གྱི་དོགས་པ་ཞིག་བརྟེན་མི་ཡོང་ངམ་བསམ་པའི་རེ་བ་རྒྱག་བཞིན་ཡོད། ས་བཞི་རིམ་གྱིས་བསྐྱོད་ནས་མཐར་མཇུག་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱུས་ཏེ་རི་སྤོང་ནམ་མཁུང་མ་ཟད་ཀྱི་བར་དུ་འགྲོ་བའི་དོན་བྱེད་པའི་སྐྱོན་ལམ་རྒྱག་གི་ཡོད།

དེ་རིང་ལམ་སློབ་ཚོགས་པས་གོ་སྐྱོག་བྱས་པ་

ལྷན་འདྲིས་པ་ཚོ་རྒྱལ་རྒྱལ་གྲུས་ཤིང་། སངས་
 རྒྱལ་པའི་ཚོས་འོ་སྤོད་དང་འབྲེལ་བའི་སྤོད་སྤོང་
 རྒྱང་ཐང་ཚོགས་བརྒྱུད་མ་དང་འཇམ་དབྱངས་
 བསྐྱོད་པ་གང་སྤོ་མའི་བཤད་ལུང་ལེགས་པར་
 ལུལ་ཟེན་པ་རེད། གང་ལྷན་འདྲིས་ཚོ་ཚང་མ་བཅོམ་
 ལྷན་འདྲིས་ཀྱི་རྒྱུ་ལྡན་འབྲུང་ཆགས་ཡོད། བཅོམ་
 ལྷན་འདྲིས་ཀྱི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་པ་བྱས་
 ཏེ་བཅོམ་ལྷན་འདྲིས་ཀྱི་མཚན་གསུམ་མི་འགོ་
 བ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདྲིས་ཀྱི་ཞབས་མ་འདྲེན་
 པ་ཞིག་བྱེད་དགོས། ཏོག་ཏུ་བཅོམ་ལྷན་འདྲིས་
 ཀྱི་སྤྱི་ཚེན་པོ་ཞིག་བཞེངས་ཡོད་པ་རེད། ཉེ་
 སྤོམ་རོས་རང་དེར་མཚོད་མཇུག་དུ་སྤྱི་ཚེན་པ་
 ཡིན། སྤོམ་ལམ་ཟབ་མོ་བརྒྱུད་པ་ཡིན། སྤོམ་
 པ་བཅོམ་ལྷན་འདྲིས་ཀྱི་མཚན་གསུམ་མི་འགོ་
 བ་དང་། སྤོམ་པ་བཅོམ་ལྷན་འདྲིས་ཀྱི་དགོངས་
 པར་གང་ཡོད་པ་སྐྱབ་བྱུང་བ་ཞིག་བྱ་རྒྱུ་ཡིན།

ཞེས་སེམས་བྱུགས་བརྒྱུད་དེ་མཚོད་མཇུག་
 ལུས་པ་ཡིན། འཚོ་ཚང་མ་སྤོམ་པ་བཞེད་དེ་
 ཅན་གྱི་རྒྱུ་ལྡན་འབྲུང་རེད། ཕ་བས་རོས་ཀྱིས་
 འཇམ་སྤོང་གི་ཚོས་ལུགས་ཚང་མ་གྲུས་ཞབས་
 བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཚོས་ལུགས་ཚང་མས་སྤོང་རྒྱུ་
 བྱམས་བརྩེ་གསུང་གི་ཡོད། ཏེ་ཅང་ཅ་ཚེན་པོ་
 རེད། དེའི་ནང་ཚོན་ནས་སངས་རྒྱལ་པའི་ཚོས་
 ལ་ལྷ་གྲུབ་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཏེ་ཅང་ཅ་ཚེན་གཏོང་
 ཟབ་ཅིག་ཡོད་པས་འཚོའི་ཁ་ཚེའི་གོགས་པོ་
 ཚོར་མཚོན་ནའང་། ནང་པའི་གཞུང་གི་ནང་
 ནས་སེམས་རྒྱུད་བཟང་པོའི་འགོ་སྤོངས་ལ་
 དོ་སྤོང་དང་། འཇིག་རྟེན་བཞོད་པ་པོའི་དགོན་
 མཚོག་ཨ་ལམ་དད་པ་བྱེད་པ་དང་ཆབས་ཅིག་
 སངས་རྒྱལ་པའི་གཞུང་ནས་གསུངས་བའི་
 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལས་ཏོག་ཅམ་ལེགས་ཆ་
 རྒྱངས་ནས་བསམ་སྤོམ་གཏོང་བྱུང་ན་ཡག་པོ་

རེད། ཅེས་སོགས་ཀྱི་བཞེད་སྤོང་སྤོང་ལྷུ་ལ་རྒྱུ་
 བཅན་བྱོལ་བོད་མིའི་སྤོང་གྲུ་ཞབས་ཏུ་ཡོད་པའི་
 དེ་སྤོམ་ཚོས་དགོའི་མིང་ལྷ་གྲུབ་དགོ་གན་ཏུ་
 འགྲུར་བ་བཏང་བའི་སྤོང་བྱེད་གནས་ཚུལ་བཞེད་
 གནང་བ་དང་། མཐར་ལ་དུགས་མི་མང་གིས་
 སྤོམ་རྒྱུ་སྤོང་གར་གྱི་རིག་གནས་ལས་ཞབས་པོ་
 ཞབ་ཅིག་གཟེགས་འབྲེལ་ལུས་ཤིང་། མཐར་
 ལམ་སྤོམ་སྤོང་གྲུའི་སྤོང་སྤོང་མཚོག་གིས་བྱུགས་
 རྒྱུ་ཚེ་ཚེ་ལུའི་གསུང་བཤད་གནང་རྒྱུ་མཇུག་རིམ་
 ལེགས་པར་གྲུབ་སྤོང་། སོ་བུང་དགོ་འཕེལ་སྤོང་དུ་
 ཚེབས་བརྒྱུར་བརྒྱུད་ཡོད་པ་བཅས།

སྤོམ་པོ་ལོ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཚེན་པོ་མཚོག་གིས་ཉེ་ལམ་རྒྱ་ནག་གི་བའི་འཇམ་སྤོང་ ལུལ་གྲུ་གང་སར་རང་བྱུང་གི་རྒྱུ་དེ་ཚོ་ཆགས་སྤོམ་ཚོགས་བྱུང་བར་བྱུགས་གསོ་ མཇུག་པ།

༡༡། འོད་མིའི་སྤོམ་ཚེད་པའི་དབྱེད་སྤོང་སྤོང་
 ཚོར་ལོ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཚེན་པོ་མཚོག་
 གིས་ལ་དུགས་ཞི་བའི་ཚལ་གྱི་དགོ་འཕེལ་སྤོང་
 སོ་བུང་ནས་འདི་ལོར་རྒྱ་ནག་གི་བའི་འཇམ་
 རྒྱང་ལུལ་གྲུ་གང་སར་རང་བྱུང་གི་རྒྱུ་དེ་ཚོ་
 བོད་ཆགས་སྤོམ་ཚོགས་ཤིག་བྱུང་བར་བྱུགས་
 གསོ་མཇུག་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཡང་གསུང་འཕྲིན་
 ནང་མགོན་པོ་གང་ཉིད་མཚོག་གིས། འདི་
 ལོར་འཇམ་སྤོང་ས་སྤོམ་གང་སར་རང་བྱུང་

གི་རྒྱུ་དེ་ཚོ་ཆགས་གཅིག་རྒྱུ་གཉིས་
 མཐུད་ནས་བྱུང་ཡོད་ལ། རང་བྱུང་གི་བོད་
 ཆགས་ཚུ་ལོག་དང་། མེ་སྤོམ་ལྷན་འབྲེལ་
 སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་མི་རྒྱ་ཐོག་གསུམ་དང་
 ཁོར་ལུག་ལ་གཞི་སྤོམ་ཚོགས་ཆེ་བྱུང་ཡོད་པ་
 དེ་ཞི་གོ་ལའི་ཆ་དོད་འཕར་བའི་རྒྱུ་གྱིས་ང་
 ཚོར་བྱུགས་རྒྱུ་སྤོང་གྱི་ཡོད་པ་གསལ་པོ་རེད།
 དེ་རིང་སྤོང་རོ་རོས་ཀྱིས་ཤེས་ཡིན་ཅན་གྱི་མི་
 རྒྱ་ཞབ་ཅིག་དང་བྱུག་འཕྲད་སྐབས་དེ་ལྟ་བུའི་

རང་བྱུང་གི་ཆགས་སྤོང་འཇམ་སྤོང་ས་ལུལ་འབྲ་
 མིན་དུ་བྱུང་སྐབས་རོས་ཀྱིས་གཞི་སྤོམ་འཕོག་
 མཁན་ཚམས་ལ་སེམས་གསོ་དང་། གང་བྱུང་
 ཀྱིས་རོགས་རམ་བྱ་རྒྱུའི་འབད་ཚོལ་ཞུ་གི་
 ཡོད་ཅེས་བཤད་པ་ཡིན། ཉེ་ལམ་རྒྱ་ནག་བྱུང་
 སྤོམ་དང་བོད་ཀྱི་ས་ལུལ་ཞབ་ཅིག་ཏུ་ཚུ་ལོག་
 གིས་རྒྱུ་བྱས་ཏེ་མི་གི་སྤོམ་ཆག་དང་། རྒྱ་ཐོག་
 རང་བྱུང་སྤོང་བརྒྱུད་ལ་དོ་ཕོག་ཚེན་པོ་བྱུང་
 འདུག བོད་ཆགས་དེའི་ཁོད་རྒྱུ་འདས་སུ་

འགྲོ་མཁའ་རྒྱལ་ལ་བསྐྱོད་དང་། གཞི་
སྒྲིལ་འཕྲོག་མཁའ་རྒྱལ་ལ་སེམས་གསོ་ལྷན་
ཡིན། ང་ཚོ་ཚང་མ་འགྲོ་བམི་ཡིན་པས་ཚང་
མ་བདེ་བ་འདོད་ཅིང་སྐྱབ་བསྐྱེད་མི་འདོད་པ་
གཞུགས་ཡིན་སྐབས། འགྲོ་བམི་རིགས་གཅིག་
ལྟར་གྱི་འདུ་ཤེས་ལྷན་པའི་ཐོག་ཚང་མར་ཕན་
ཚུན་རིགས་སྒྲིལ་ཕན་གྲོགས་བྱ་རྒྱུའི་འོས་འགན་

ཡོད། དུས་སྐབས་འདིར་ཡང་ངོས་ཀྱིས་རྒྱ་ནག་
མི་མང་ལ་གདུང་སེམས་མཉམ་སྦྲེ་མཚོན་ཆེད་
ངལ་སེལ་རིགས་སྒྲིལ་སྤྲོད་ཞལ་འདེབས་འབུལ་
ཐུབ་པའི་རེ་བ་རྒྱག་གི་ཡོད། གནས་སྤངས་འདི་
ལྟ་བུའི་སྐབས་ངོས་ཀྱིས་འཇམ་གླིང་ནང་གི་ཚོས་
གྲོགས་པོ་མོ་རྒྱལ་ལ་རང་བྱུང་གོད་ཆགས་
གྱི་གཞི་སྒྲིལ་ཕྱོགས་མཁའ་རྒྱལ་ལ་བསྐྱོད་

དང་། གནས་གཤིས་འགྱུར་ལྡོག་གི་དཀའ་ངལ་
སེལ་ཐབས་སུ་ཐབས་ཤེས་ཡོད་དགུ་རྩལ་སྤྲུག་
འདོན་གནང་ཡོང་བའི་རེ་སྐུལ་ལྷན་ཡིན། ཞེས་
བཀའ་སྐུལ་ཡོད་པ་བཅས།

སྤྱི་ཚོལ་ཡུལ་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གིས་ལ་དྲགས་ཀྱི་སྤྱི་ཤེས་ཡོན་སྦྲོབ་ གསོའི་ཚོགས་མི་རྒྱལ་ལ་བཀའ་སྐུལ་སྐྱེད་པ།

༡༡ ལྷོ་ལྷོ་ ༢༠༡༩ ལྷོ་ ༤ ཚེས་ ༡༠
ཉིན་སྤྱི་ཚོལ་ཡུལ་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་
མཚོག་གིས་ཞི་བའི་ཚལ་གྱི་པོ་བྱང་དགེ་འཕེལ་
གླིང་དུ་ལ་དྲགས་ཀྱི་སྤྱི་ཤེས་ཡོན་སྦྲོབ་གསོའི་
ཚོགས་ཆེན་གྱི་ཚོགས་
བཅར་བར་མཇལ་ཁ་
དང་བཀའ་སྐུལ་སྐྱེད་
ཞིང་། དེ་བཞིན་རྒྱ་ནག་
དུ་ཚུ་ལོག་གི་གོད་ཆགས་
ཆེན་པོ་བྱུང་བར་མི་མང་
ལ་ཐུགས་གསོའི་གསུང་
འཕྲིན་གནང་ཡོད་པ་
རེད། དེ་ཡང་སྤྱི་ཚོལ་

(Sanjeev Khirwal) ལགས་ཀྱིས་ལ་དྲགས་
ཀྱི་སྤྱི་ཤེས་ཡོན་སྦྲོབ་གསོའི་ཚོགས་ལུགས་དང་
མ་འབྲེལ་བཟང་སྤྱོད་སྐོར་གྱི་ལས་བསྐྱེམས་
སྤོང་བསྐྱེད་སྒྲིལ་སྐབས་ལྷོ་ལྷོ་ ༢༠༡༩ ལོར་

བྱས་པ་ནི་རྒྱ་གར་ནང་གཞུང་འབྲེལ་གྱིས་
གཏན་འཁེབས་བྱས་པ་ཐོག་མ་ཡིན་པ་སོགས་
གསུང་བཤད་གྲུབ་མཚའམས་སྤྱི་ཚོལ་ཡུལ་ས་
ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གིས་བཀའ་
སྐུལ་སྐྱེད་ཞུས་ཏེ། དེ་རིང་འདིར་ང་
ཚོ་གྲོགས་པོ་ཚོ་ཐུག་ནས་གོ་བསྐྱེད་
བྱེད་པའི་གོ་སྐབས་བྱུང་བ་རེད།
དེ་ཅང་དགའ་པོ་བྱུང་། རྒྱ་གར་
མང་གཙོ་དང་། ཚོས་ལུགས་རིས་
མེད་རེད། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་ཚོས་
དད་མེད་པའང་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་གི་
ཡོད་པ་དང་། དེས་ཡོད་གནས་
ཚུལ་ལ་འཇམ་གླིང་གི་མི་དུང་ཐུར་

ཡུལ་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་པོ་བྱང་
དགེ་འཕེལ་གླིང་གི་གཟུང་ཚུང་ནས་ཚོམས་ཆེན་
དུ་ཚེབས་བསྐྱེད་གྱིས་ཡུལ་ས་སྤེལ་སུ་འཁོད་
མཚའམས་ལ་དྲགས་ཀྱི་སྤྱི་ཤེས་ཡོན་སྦྲོབ་གསོའི་
ཚོགས་མི་སྦྲོབ་བཟང་དབང་མོ་ལགས་ཀྱིས་ཐེབས་
བསྐྱེད་དང་། ལ་དྲགས་དབུས་འཇོན་མངའ་
གཞུང་གི་ཤེས་རིག་བྱུང་ཆེ་སན་ཇིབ་ཁིར་ལྷལ་

ཚོས་ལུགས་དང་མ་འབྲེལ་བའི་བཟང་སྤྱོད་
སྦྲོབ་ཚན་མགོ་འཇུགས་གནང་བ་ནས་ད་ལྟའི་
བར་སྦྲོབ་སྤྲུག་ལྟ་བུ་ཡོད་སྐོར་སོགས་སྟན་
སྒྲིལ་དང་། ཡུལ་ས་ཡུལ་ས་ཡུལ་ས་ཡུལ་ས་
གཞི་ལྟར་སྤྱི་ཤེས་ཡོན་སྦྲོབ་གསོའི་ལ་དྲགས་
དབུས་འཇོན་མངའ་ཁུལ་གྱིས་གཞུང་འབྲེལ་
ཐོག་ཤེས་ཡོན་སྤྱི་ཤེས་ཀྱི་ཀྱང་གཏན་འཁེབས་

བརྒྱུད་རྒྱ་ཅམ་ཡོད་པ་ཚང་མ་ཚོས་པ་ཆགས་
ཐུབ་ཀྱི་མ་རེད། ཐུགས་གཅིག་ནས་ཚོས་པའི་
ནང་དུའང་ལྟ་བུ་སྤྲུག་ཚོགས་ཡོད་པས་རྟོག་དྲ་
ཡོད་གི་ཡོད། བོད་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་ཆ་ནས་ནང་
པའི་ལུང་པ་རེད། ཡིན་ནའང་། ཚོས་ལུགས་
ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་མི་འདྲ་བའི་ཐོག་ནས་མ་མཐུན་
པ་ཡོང་ཡོད། ཚོས་ཀྱི་དད་པས་ཐུགས་གཅིག་

ནས་སེམས་རྒྱུད་བརྟུལ་ནས་ཡག་པོ་ཡོང་གི་
ཡོད་ཀྱང་། སྤྱི་གསལ་གཅིག་ནས་ང་ཚོའི་ཚོས་
དང་ཁོ་ཚོའི་ཚོས་ཞེས་ཤོད་སྟོན་པ་ཞིག་ཡོང་
གི་འདུག དེར་བརྟེན་དོས་གྲིས་ཤོད་གི་ས་སྐྱ།
བཀའ་བྱུང་། རྟོག་མཉམ་། དགེ་ལུགས་སོགས་ཚང་
མའི་དབང་ལུང་མན་ངག་ཞུས་
ཏེ་ཚོས་ལུགས་ཚང་མ་ཉམས་
ལེན་གྱི་ཡོད།

འཛམ་གླིང་འདྲིའི་མི་དྲུང་ལྟར་
བརྒྱུད་ཅུ་ཙམ་ཡོད་པ་ཚང་མ་
ཚོས་པ་ཆགས་མི་ཐུབ་པས་
ཚོས་དང་མ་འབྲེལ་བའི་ཡ་
རབས་ཀྱི་བསམ་སྒྲོ་བཟང་པོ་
ཞིག་ཡོང་བ་ལ་ང་ཚོས་འབད་
བརྩོན་བྱ་དགོས། དོས་གྲིས་འབད་བརྩོན་གྱི་དེ་
བཞིན་པ་ནི་ཚོས་དང་མ་འབྲེལ་བར་མི་ལ་ལྷན་
སྐྱེས་སུ་ཡོད་པའི་བརྩོན་བཞུགས་གཏོང་བྱེད་ཀྱི་
ཡིན། དེའི་མཉམ་སྦྲེལ་གྱི་སྐྱེས་མ་ཐག་ནས་ཨ་
མས་འོ་མ་སྤྱད་དེ་བརྩོན་བརྩོན་པོ་དང་། སྤྱི་གྲུབ་
དོས་ནས་ཨ་མར་བརྩོན་བརྩོན་པོ་ཡོད་པ་དེ་ལ་
ཚོས་དང་གྲི་སྐྱད་ཆ་མེད། བརྩོན་བཞུགས་པ་
དང་འབྲེལ་བའི་བརྩོན་བཞུགས་ཡོད་ཀྱང་། ཆགས་
པ་དང་མ་འབྲེལ་བའི་བརྩོན་བཞུགས་ཡོང་གི་
འདུག མི་ཡིས་རང་བཞིན་ལྷན་སྐྱེས་གྲིས་པོ་
ཚུན་ལ་བརྩོན་བཞུགས་པ་དེ་འཛམ་གླིང་འདྲིའི་
ཡར་ལྷན་གཏོང་བྱེད་ཅུ་ཙམ་གལ་ཆེན་པོ་རེད།
འཛམ་གླིང་འདྲིའི་དམག་འཁྲུག་ག་ཚོད་བརྩོན་
སོང་། དམག་ཆེན་དང་པོ་དང་། དམག་ཆེན་
གཉིས་པའི་སྐབས་མི་དྭ་ཅང་མང་པོ་ཞིག་བསད་
མས་བཏང་བ་རེད། དམག་འཁྲུག་རྒྱུ་རྒྱར་
དོ་སྦྱང་ཡོད་མཁན་ཚོས་དམག་ཆེན་གསུམ་པ་

འཛམ་གླིང་གི་གནས་སྐབས་རང་སོར་བསྟན་དེ།
ཞི་བདེ་ཡག་པོ་ཞིག་ཡོང་བར་འབད་བརྩོན་མ་
བྱས་ཚེ་འཛམ་གླིང་ཉེན་ཁའི་ཐོག་ཡོད་པ་ཞིག་
རེད།
ཐབས་སྒྲོ་བཞུགས་ལ་ཚོས་ལུགས་མི་འདྲ་བ་
རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ་འཁྲུག་པ་རྒྱག་པ་ཡོང་
གི་འདུག ང་ཚོའི་བྱིས་མཚོས་ཨ་མ་གྲོ་ཞི་
སི་ཐན་ནང་དུ་ཁ་ཆེའི་ཚོས་ལུགས་གཅིག་པ་
ཡིན་ནའང་། ཞི་ཡ་ (Shia) དང་། སུན་ནི་
(sunni) དབར་རྟོག་བྱ་ཡོང་གི་ཡོད། ཚོས་
དང་མ་འབྲེལ་བར་མི་ལ་རང་བཞིན་ལྷན་སྐྱེས་
གྲིས་བརྩོན་བཞུགས་པ་ཞིག་ཡོད་པས་དེ་ལ་ར་
རྒྱུ་གཏོང་དགོས། ཚོས་དང་ཡོད་ཀྱང་མེད་
ཀྱང་བརྩོན་བཞུགས་པ་དྭ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་དང་། བརྩོན་
བཞུགས་པ་ལ་རབས་ཡོང་གི་རེད། འཛམ་གླིང་
འདྲིའི་དམག་འཁྲུག་འདྲི་ཙམ་བྱུང་ཞིང་། རང་

འཁྲུག་མང་པོ་བྱུང་གི་ཡོད་པ་ཚང་མ་བརྩོན་བས་
སོང་བས་རེད། དོས་རང་ཚོས་པ་ཞིག་རེད།
དོས་གྲིས་ཚོས་སྟེལ་གྱི་མེད། ཚོས་སྤྱི་གསལ་ནས་
གསུངས་པའི་བརྩོན་བཞུགས་པ་ཞི་ང་ཚོ་མི་ཚང་མར་
ཡོད་པ་ཞིག་རེད། ཚོས་ཡོད་ནའང་རེད། མེད་
ནའང་རེད། གང་ལྟར་མི་དང་
མའི་དབང་གི་བརྩོན་བཞུགས་
སྐྱེས་སུ་ཡོད་པས་དོས་གྲིས་
ཚོས་ལུགས་དང་མ་འབྲེལ་
བའི་བཟང་སྟོན་ཐོག་ནས་
དེ་ལ་བྱུགས་བརྩོན་སྐྱེས་
རྒྱུ་གཏོང་བྱུགས་ན་བསམ་
ནས་འབད་བརྩོན་གྱི་
ཡོད། ཨ་མས་བྱུ་ལ་བརྩོན་
དང་བྱས་ཨ་མར་བརྩོན་བཞུགས་

པས་ང་ཚོས་དེ་ལ་རྒྱུ་གཏོང་དགོས། དུང་
འགྲོ་ཚོར་ཚོས་མེད་ཀྱང་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་
བརྩོན་བཞུགས་བྱེད་ཀྱི་འདུག
འཛམ་གླིང་འདྲིའི་མི་དྲུང་ལྟར་བརྒྱུད་ཅུ་ཙམ་
ཡོད་པ་ཚང་མ་ཨ་མའི་མངལ་ལས་སྐྱེས་གིང་།
ཨ་མའི་འོ་མས་གསོས་པ་གཅིག་མཚུངས་རེད།
ང་ཚོ་ཚང་མ་སྤྱི་གྲུབ་སྐབས་ནས་སྐབས་
ཚུན་བརྩོན་བཞུགས་དང་རོགས་རམ་བྱས་ཏེ་འགྲོ་
གི་ཡོད་པས་རང་བཞིན་ལྷན་སྐྱེས་གྱི་བརྩོན་
དེ་ལ་རྒྱུ་གཏོང་བཞུགས་ཚོས་ཀྱི་སྐྱད་ཆ་མི་
དགོས་པ་བྱེད་རྒྱུར་དོས་གྲིས་འབད་བརྩོན་
བྱེད་གྱི་ཡོད། འཛམ་གླིང་འདྲིའི་ཚོས་མི་འདྲ་
བའི་ཐོག་ནས་ང་ཚོ་དང་ཁོ་ཚོ་ཟེར་བའི་དེ་བྱེད་
འབྲེལ་གཏོང་བ་དེའང་མི་དགོས་པ་རེད། ལུང་
པ་མི་འདྲ་བའི་ཐོག་ནས་ང་ཚོའི་རྒྱལ་ཁབ་དང་
ཁོ་ཚོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཟེར་བའི་དེ་བྱེད་བཞུགས་

དགོས་པ་རེད། འཛམ་གླིང་འདིར་མི་དྲུང་ཕྱུར་
 བརྒྱད་ཅུ་ཙམ་ཡོད་པ་ཚང་མ་ཨ་མའི་མངའ་
 ལས་སྐྱེས་ཤིང་། ཨ་མའི་འོ་མས་གསོས་པ་
 གཅིག་མཚུངས་ཡིན་པས་གཅིག་གྱུར་གྱི་འདྲ་
 ཤེས་ཐོག་ནས་འཛམ་གླིང་འདིར་བདེ་ཞིང་སྐྱེད་
 པའི་མི་ཚོ་ཞིག་ང་ཚོས་བརྒྱལ་དགོས། ང་ཚོ་
 འཛམ་གླིང་འདིར་མཉམ་དུ་སྡོད་དགོས་པ་དང་།
 མི་གཅིག་མཚུངས་ལ་ང་ཚོ་དང་ཁོ་ཚོ་ཞེས་དེ་
 བ་བྱས་ཏེ་གསོད་རེས་གཏོང་བ་སོགས་ནི་ཏ་
 ཅང་ཐབས་སྐྱོ་པོ་རེད། ང་ཚོ་མི་དྲུང་ཕྱུར་བརྒྱད་
 ཅུ་ཙམ་ཡོད་པ་ཚང་མ་མའི་མངའ་ལས་སྐྱེས་
 ཤིང་རྒྱ་ལོས་གསོས་པའི་བརྗེ་བའི་ཉམས་མུང་
 དེ་འབྱེད་ནས་སེམས་པ་བཟང་པོ་བྱེད་དགོས།
 སུ་ཚུན་བརྗེ་བ་ཡོད་ན་ཤི་བའི་སྐབས་སུ་ངོ་
 ཤེས་པ་ཚང་མས་སེམས་ཁྲུལ་བྱེད་བྱེད་པ་ཞིག་
 ཡོང་གི་རེད། གཞན་ལྷང་པ་མི་འདྲ་བ་དང་ཚོས་
 ལུགས་མི་འདྲ་བའི་ཐོག་ནས་བསམ་སྒྲིབ་ནང་
 ང་ཚོ་དང་ཁོ་ཚོ་ཞེས་མང་པོ་བཤད་ན་ཤི་བའི་
 སྐབས་སུ་མི་ཁ་གསུངས་ཀྱིས་སྐབས་ལག་ ཁོ་ཤི་
 འདུག་ཟེར་ནས་དགའ་པོ་བྱེད་ཀྱི་རེད།

འཛམ་གླིང་གར་རུབ་རྩོད་བྱེད་གི་མི་ཡོངས་
 རྫོགས་མ་ཡི་མངའ་ལས་སྐྱེས་ཤིང་། རྒྱ་ལོས་
 གསོས་པ་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་པས་སྐྱེད་ན་སྐྱེད་
 མཉམ་དང་། ལྷག་ན་ལྷག་མཉམ་གྱི་བསམ་སྒྲིབ་
 གཏོང་དགོས། མི་གཅིག་མཚུངས་ཀྱི་འདྲ་ཤེས་
 ལག་པོ་བྱུང་ན་རྒྱལ་ཁབ་དང་ལམ་ལུགས།
 ཚོས་ལུགས་བཅས་མི་འདྲ་བ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་
 དག་ཚང་མ་མིའི་ཚོས་ལུགས་དང་མིའི་ལུང་པ་
 ཞེས་མི་གཅིག་གྱུར་གྱི་ཐོག་ནས་འགྲོ་དགོས་
 པ་དང་། གལ་ཆེ་ཤོས་འཛམ་གླིང་འདིར་མི་
 ཚང་མ་གཅིག་གྱུར་ཡིན་པའི་བསམ་སྒྲིབ་གཏོང་

དགོས། ང་ཚོ་སངས་རྒྱལ་པའི་ཚོས་པ་ཞིག་
 གིས་ནམ་རྒྱུན་སྒྲིབ་ལམ་རྒྱལ་དུས་མ་གྱུར་
 ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ཅེས་ཟེར་གྱི་ཡོད་པ་བཞིན་
 དེ་ལྟར་བྱེད་སྒྲིབ་ལམ་ཁ་ཡོད་ལག་ཡོད་ཀྱི་ཐོག་
 ལ་འགྲོ་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་པས་འཛམ་གླིང་
 འདིར་བརྗེ་བའི་བསམ་སྒྲིབ་ཚང་མར་ཁྱབ་
 སྐབས་པ་ཞིག་དང་། ལྷང་པ་མི་འདྲ་བ་དང་ཚོས་
 ལུགས་མི་འདྲ་བའི་ཕལ་བ་རེད། འོས་རང་ལ་
 མཚོན་ན་བོད་པ་རེད། རྒྱ་གར་ལ་བཅན་ཤོལ་དུ་
 འགྲོར་དུས་མི་ཚང་མ་གཅིག་མཚུངས་རེད་མ་
 གཏོགས་རྒྱ་གར་ལ་མིག་གསུམ་དང་། མཚེ་བ་
 མེད། མི་ཁ་གསུངས་ལ་སྐྱེ་མང་པོ་ཡོད་པ་དང་། ཁ་
 གསུམ་མཁོ་དམར། ཁ་གསུངས་ཀྱི་སྐྱེ་ཚེ་ཙམ་ཡོད་པ་
 སོགས་ནི་ཕལ་བ་ཡིན་པས་ཁྱེད་པར་གང་ཡང་
 མེད། མི་གཅིག་གྱུར་གྱི་འདྲ་ཤེས་བརྒྱུད་ནས་རྒྱ་
 གར་ལ་བཅན་ཤོལ་དུ་སྐྱེབས་སྐབས་སེམས་ལ་
 མི་གཅིག་པ་རེད་བསམ་པ་མ་གཏོགས། ལྷང་
 པ་ཐ་དད་དང་ཚོས་ལུགས་མི་འདྲ་བ་སོགས་
 ནི་ཕལ་བ་རེད། ཅེས་འགོ་བ་མི་ལ་གཅིག་
 མཚུངས་ཀྱི་འདྲ་ཤེས་འཛིན་དགོས་པའི་སྐྱོར་
 ལ་བཀའ་སྒྲིབ་སྐབས་པ་དང་།

གཞན་ཡང་། རྒྱ་གར་དུ་ཆུ་ལོག་སོགས་ཀྱིས་མི་
 མང་ལ་དགའ་ལམ་འཕྲད་བཞིན་པ་ལ་གསུང་
 འཕྲིན་སྐབས་དོན། ང་ཚོ་བོད་པར་མཚོན་ན་རྒྱ་
 ནག་གྱུང་ཁྱེད་ཏང་གི་དབང་བརྒྱུར་འོག་ནས་
 དགའ་ལམ་མང་པོ་འཕྲད་ཀྱང་། དེང་སང་རྒྱ་
 ནག་ལ་ཆུ་ལོག་དང་གཞན་གསུམ་གྱི་རྒྱུན་གྱིས་
 དགའ་ལམ་མང་པོ་འཕྲད་ཡོང་དུས་སེམས་སུ་
 གང་དག་ཅི་དག་བསམ་པ་མ་གཏོགས་རྒྱ་མི་ལ་
 ལྷག་པོ་ཡོང་ན་སུ་པོ་ཡོང་ས་རེད་བསམ་པ་རྩ་

བ་ཉིད་ནས་དམ་གྱི་མི་འདུག དེ་རིང་གོ་སྐབས་
 འདི་བརྒྱུད་ནས་རྒྱ་ནག་ལ་ཆུ་ལོག་སོགས་ཀྱི་
 རྒྱུན་གྱིས་མི་མང་པོར་དགའ་ལམ་འཕྲད་
 བཞིན་པ་ལ་དམིགས་བསམ་གྱིས་སེམས་གསོ་
 བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ང་ཚོ་མི་གཅིག་མཚུངས་རེད།
 ང་ཚོའི་ངོས་ནས་སྒྲིབ་ལམ་རྒྱལ་པ་སོགས་གང་
 ཡོང་དང་། ག་ཚོད་བྱབ་བྱབ་ཀྱིས་དཔལ་འབྱོར་
 ཀྱི་ཐོག་ནས་ཞལ་འདེབས་ཏོག་ཙམ་སུལ་བྱེད་
 ན་དགའ་བཞིན་སྒྲིབ་བཞིན་དཔལ་རྒྱུ་ཡིན། ལྷང་
 རྒྱུ་རྒྱུ་མི་མང་སྐྱོ་པོ་ཚོར་གཞན་གསུམ་གྱི་
 འདུར་བའི་རྒྱུན་གྱིས་དགའ་ལམ་མང་པོ་འཕྲད་
 འདུག དེ་དག་ལ་དམིགས་བསམ་གྱིས་སྒྲིབ་
 ལམ་ཡོད། ང་ཚོ་རྒྱ་བོད་གཉིས་ལོ་སྤོངས་ལྷག་
 རིང་འབྲེལ་བ་བྱུང་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡོད་པ་རེད།
 བོད་ལ་དགའ་ལམ་འཕྲད་པ་རེད་དེ། ཆེ་ས་
 ལ་བསམ་སྒྲིབ་བྱེད་ན་མི་གཅིག་མཚུངས་རེད།
 ཀྱང་རྒྱ་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཟེར་བ་
 དེ་འཛམ་གླིང་དུ་མི་འཛོམ་ཆེ་ཤོས་ཆགས་ཡོད།
 དེར་བརྟེན། ཚང་མ་བདེ་ཞིང་སྐྱེད་པ་ཞིག་ཡོང་
 ན་བསམ་ནས་སྒྲིབ་ལམ་རྒྱལ་གི་ཡོད། དགའ་
 ལམ་འཕྲད་ཡོད་པ་ནམས་ལ་དམིགས་བསམ་
 ཀྱིས་སེམས་གསོ་གཏོང་གི་ཡོད།

དེ་ནས་ཁོར་ལུག་དང་འབྲེལ་བའི་བཀའ་སྒྲིབ་
 ལུལ་དོན། ཁོར་ལུག་གི་ཐོག་ལ་དོ་སྦྱང་བྱེད་
 དགོས་པ་ནི་ཏ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་རེད། རྒྱུན་མ་
 འོས་ཀྱི་ཐོག་ལ་པོ་ལོང་ནས་ལར་མཉམ་དུ་
 ཡོང་མཁན་ཞིག་ཡོད། ཁོང་ལ་དུགས་སུ་དང་
 པོ་སྐྱེབས་སྐབས་བྱེ་མ་ལས་མེད་པའི་ལུང་པ་
 ཏ་ཅང་སྐྱོ་བོ་ཞིག་མཐོང་ནས་མིག་ཆུ་བྱེད་བ་
 རེད། བར་སྐབས་ལ་དུགས་ལ་མཚོན་ན་ཤིང་སྐྱ་
 འདེབས་འདུགས་དང་། ཞིང་ཁ་བཟོ་བ་སོགས་

བྱས་ཏེ་དངོས་གནས་སྡོལ་གྱི་ལྷང་པ་ཞིག་
ཆགས་འདུག འགྱུར་བ་སོང་འདུག ཟླ་ལ་
མཚོན་ན་པར་སྤྲོགས་སུ་གངས་རི་ཡང་མཐོང་
རྒྱ་ཡོད་པ་དང་། མཚོ་ཡོད་པ། ལྷང་པ་སྡོལ་
ཡང་ཡིན་པས་རྒྱ་གར་རྒྱ་གདོང་ནང་བཞུགས་
བཞུགས་པ་ལྟར་མང་པོ་མེད་པས་དོས་རང་རྒྱ་
གདོང་གི་བཞུགས་པ་ལྟར་ལ་འཛིགས་ནས་འདིར་
ཡོང་གི་ཡོད། ཏེ་ཅང་སྤྱིད་པོ་འདུག འགྱུར་

བར་འགྱུར་བ་འགྲོ་བཞིན་འདུག ལྷང་པ་སྡོལ་
སྡོལ་ཞིག་ལ་འབད་བཅོམ་བྱས་ཏེ་འགྱུར་ཡོད་
པ་དེ་ལྟར་རེད། རང་བཞིན་གྱི་འགྱུར་བ་ལ་
གནས་གཤིས་སྐྱམ་པོ་དང་། རྒྱ་གར་སྡོལ་པོ་
རེད། རྒྱ་གར་རྒྱ་གདོང་དུ་ཏེ་ཅང་བཅོམ་པ་དང་།
ཆར་བ་ལྷགས་ཆེར་འབབ་པས་མ་སྤྱིད་པ་བྱས་
ཏེ་ལ་དུགས་སུ་སྐྱབས་བཅོལ་བར་ཡོང་བ་
རེད། རྒྱུད་ཚོ་ལ་དུགས་ཀྱི་གོགས་པོ་ཚང་མ་

བཅུ་དྲུང་གི་བསམ་བློ་ལྷགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པས་
ལྷགས་རྗེ་ཆེ་ལྷན་ལྷན་ཡིན། ཞེས་སོགས་བཀའ་
སློབ་བཀའ་དྲིན་སྦྱེ་ལ་རྗེས་དྲི་བ་ཁག་ཅིག་ལ་
བཀའ་ལན་དང་། མི་མང་བརྒྱ་ཕྱག་ལྷ་མ་ཟིན་
ཅམ་ལ་མངལ་ཁ་སྦྱེ་ལ་ཡོད་པ་བཅས།

སྤྱི་ནོར་ཡ་གོང་ས་ཡ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གིས་ཏེ་ཅང་རང་བྱུང་མེ་སྤྲོན་གྱི་ གོད་ཆགས་བྱུང་བར་ལྷགས་གསོ་མངོད་པ།

༡༡ ཟླ་ལོ་ ༢༠༡༩ ཟླ་བ་ ༠༩ ཚེས་
༡༡ ཉིན་བོད་མིའི་སློབ་མེད་པའི་དབྱ་ཁྲིད་སྤྱི་
ནོར་ཡ་གོང་ས་ཡ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་
གིས་ལ་དུགས་ཞི་བའི་ཚལ་གྱི་དགེ་འཕེལ་
སྤོང་པོ་བྱང་ནས་ཏེ་ཅང་མཚོ་སྤོང་ནང་རང་
བྱུང་མེ་སྤྲོན་ལ་བརྟེན་ནས་མི་རྒྱ་ཚོག་གསུམ་
ལ་གཞོན་སྤྲོན་ཚབས་ཆེ་པོ་ལ་པར་མཚོ་སྤོང་
གི་སྤྱིད་སྤྱིད་དོ་གི་སྤྱི་རིན་ (Josh Green)
མཚོག་ལ་ལྷགས་གསོའི་གསུང་འཕྲིན་ཞིག་
སྦྱེ་གནང་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཡང་གསུང་འཕྲིན་
ནང་མགོན་པོ་མཚོག་གིས། དོས་རང་ཏེ་ཅང་
ལ་ཐེངས་འགའ་བསྐྱོད་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་བྱུང་

ལ། དེ་བཞིན་མ་དུ་ཏེ་ལའང་བསྐྱོད་རྒྱ་བྱུང་།
ཏེ་ཅང་མི་མང་ཚོས་དོས་ཀྱིས་གཞི་རྩའི་
འགྲོ་བ་མའི་རིན་ཐང་དང་ཚོས་ལྷགས་མཐུན་
འབྲེལ་གོང་མཐོར་གཏོང་རྒྱུའི་འབད་ཚུལ་
ལ་དོ་སྣང་ཆེན་པོ་གནང་བཞིན་འདུག བར་
ཡི་རངས་བཞུགས་བརྗོད་ལྷན་ལྷན་དོས་
ནས་ཏེ་ཅང་མི་མང་སྣམ་དུ་འབྲེལ་མོལ་བྱེད་
སྐབས་ཁོང་ཚོས་རང་གི་སྤོལ་རྒྱུན་དང་རིག་
གཞུང་ལ་མོས་གུས་གཅེས་འཛིན་བྱེད་སྣངས་
དེར་སེམས་འགྲུལ་ཆེན་པོ་ཐེབས་བྱུང་། དེས་
ན། མཚོ་སྤོང་གི་རྒྱལ་ས་སྤོན་མར་རང་བྱུང་
མེ་སྤྲོན་ཚབས་ཆེ་བྱུང་བ་ཤེས་ཏོགས་བྱུང་

བར་སྤོལ་མ་ཆེ། དོས་ཀྱིས་སྤྱི་ཉིད་དང་ཏེ་ཅང་
ཏེ་མི་མང་གིས་གོད་ཆགས་འདིར་གདོང་ལེན་
བྱེད་པར་ཚོས་ལྷགས་ཐོག་ནས་སྤོང་སྤོང་སྤོང་
པའི་སྤོན་འདུན་ལྷ།
སྤྱིར་བ་གམ་གཏོར་བཞིག་སོང་བ་ནམས་
བསྐྱར་གསོ་མི་ལུབ་ནའང་། ཏེ་ཅང་གཞུང་
དང་འབྲེལ་ཡོད་ཚོགས་ཚོགས་ལྷ་ཁག་ནས་
ཆག་སྤོའི་གཞོན་སྤྲོན་པོ་ལ་མཐུན་ནམས་ལ་
དགོས་ངེས་རོགས་སྤྱིར་གང་ལུབ་གནང་གི་
ཡོད་ཁག་རེད། ཅས་བཀའ་སྦྱེ་ལ་ཡོད་པ་
བཅས།

སྤྱི་ནོར་ཡ་གོང་ས་ཡ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ལ་དུགས་ཨེ་མམ་ལྷར་གྲ་ཁ་ཆེའི་ལྷག་ ཁང་དུ་ཆེབས་བསྐྱར་བསྐྱངས་པ།

༡༡ ཟླ་ལོ་ ༢༠༡༩ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༩
ཉིན་སྤྱི་ནོར་ཡ་གོང་ས་ཡ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་
པོ་མཚོག་ལ་དུགས་ཁ་ཆེའི་ཚོས་ལྷགས་ཤི་

ལ་ (Shia) དང་། ལྷན་ཞི་ (snni) ལྷན་
མོང་ནས་གདན་ལྷས་སྐར་རྒྱ་ཞོལ་འོག་
མའི་ཨེ་མམ་ལྷར་གྲ་ (Imam Bargah)

ཁ་ཆེའི་ལྷག་ཁང་དུ་ཆེབས་བསྐྱར་གྱིས་ཉིན་
གུང་ལྷགས་སྤོན་གནང་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཡང་
ཞོགས་པ་རྒྱུ་ཚོད་ ༣༡:༤༥ ཅམ་ནས་པོད་པ་

དང་ལ་དྲགས་པ་བརྒྱ་ཕྱག་གསུམ་མ་ཟིན་ཙམ་
 ལ་མངལ་ཁ་སྐུལ་ཞིང་། ཉིན་གུང་ཚུ་ཚོང་
 ༡༡༡༠༠ ཙམ་ལ་ཞི་བའི་ཚལ་གྱི་ཕོ་བྲང་དག་
 འཕེལ་སྐྱོང་ནས་སེལ་གཙང་པོའི་འགྲམ་རྒྱུད་དུ་
 ཚགས་པའི་རྒྱ་གཞུང་འོག་མའི་ཨེ་མམ་རྣམ་རྒྱ་
 (Imam Bargah) ཁ་ཚེའི་ཕྱག་ཁང་དུ་

ཚེབས་བརྒྱུར་བརྒྱུད་སེལ་པ་
 དང་། ལྷོ་བས་དེར་ཁ་ཚེའི་ཚོས་
 ལུགས་པ་ཕོ་མོ་བརྒྱ་ཕྱག་མང་
 པོས་ཐེབས་བསྐྱེད་དང་འབྲེལ་
 ཨེ་མམ་རྣམ་རྒྱ་ཕྱག་ཁང་དུ་
 ལེན་བས་སོར་འཁོད་མཚམས་
 ཁ་ཚེའི་ཚོས་དཔོན་ཞིག་གིས་
 རེང་ལུགས་ཀྱི་སློན་ལམ་
 གསུང་འདོན་དང་། དེ་རྗེས་ལ་

དང་ཕྱག་རུང་ང་ཚོ་གཅིག་པ་ཡིན་བསམ་པ་མ་
 གཏོགས་ང་དུ་ལའི་རྩ་མ་ཡིན་ཞེས་མི་འདྲ་བ་
 ཞིག་ཡིན་པར་བསམ་གྱི་མེད། རོས་ཀྱིས་རྒྱན་
 དུ་འདི་ལྟར་བྱས་ཀྱི་འདུག ང་ཚོའི་མི་ཚོ་མགོ་
 རྒྱུགས་པའི་སྐབས་སུ་མའི་བུམས་སྦྱོང་དང་བརྩེ་
 བའི་འོག་ནས་འཚོས་ཤིང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཉམས་

མོང་གིས་མི་ཚོ་གང་པོར་བུམས་བརྩེའི་སློང་དང་
 ལྷན་པ་ཞིག་དང་། མི་སུ་ལ་ཡིན་རུང་ཕན་ཚུན་
 ལ་བརྩེ་བ་དང་རོགས་རམ་བྱེད་དགོས། འཚོ་
 བའི་སྐབས་སུ་བུམས་བརྩེ་ལྷན་པའི་ཕྱོགས་པོ་
 ཚོས་བསྐྱོར་ནས་ཤི་བྱུབ་པ་ཞིག་ཏུ་ཅང་གལ་
 ཚེན་པོ་རེད། རྒྱོ་ཕངས་པ་ཞིག་ལ་འཇམ་སྐྱོང་
 འདིར་མི་ཡི་མི་ཚོ་མགོ་བརྩུགས་པའི་སྐབས་ཀྱི་
 བུམས་བརྩེའི་ཚོར་བ་དེ་ཚོས་ལུགས་མི་འདྲ་བ་
 དང་། ལུང་པ་མི་འདྲ་བ་སོགས་ཀྱི་ཕྱོག་ནས་ང་
 དང་ཁྱོད་ཅེས་དམག་ཚེན་དང་པོ་དང་། དམག་
 ཚེན་གཉིས་པ་བྱུང་བ་རེད། ཏུ་ཅང་སེམས་སྦྱོང་པོ་
 རེད། མི་གཅིག་པ་ཡིན་པ་ཞིག་ལ་གསོད་རེས་
 བྱེད་པ་ནི་ཚགས་སློ་སློ་ལུལ་ལས་འདས་པ་ཡིན་
 ཡང་། འདས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་གང་
 ཡིན་པ་གོ་བརྒྱུར་བྱེད་པ་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་
 ཚར་བ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་ཚོར་ཅི་ཞིག་གལ་ཚེན་པོ་

རེད་ཅེ་ན། འབྲུང་འབྲུར་གྱི་འཇམ་སྐྱོང་འདིར་
 མའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་མཐུན་པའི་ཞི་
 བདེ་ལ་བསམ་སློབ་གཏོང་རྒྱུ་གལ་ཚེན་པོ་རེད།
 དེ་རིང་ཁ་སང་འཇམ་སྐྱོང་ཚོ་དྲོད་ཆེ་རུ་སྤྱིན་
 བས་བསྐྱེད་པ་མི་འཇིག་སྤྱོད་ཀྱི་འདུག ཚན་རིག་
 པ་ཚོས་ཀྱང་ཚོ་དྲོད་ཆེ་རུ་འགོ་བཞིན་པ་རྗེད་

ཀྱི་ཡོད། དེས་ཡོད་གནས་
 ཚུལ་ལའང་ཚོ་དྲོད་ཆེ་རུ་ཆེ་
 རུ་འགོ་བཞིན་ཡོད། མངོན་
 པ་མངོན་ལས་བསྐྱེད་པ་མེ་
 འཇིག་དང་རྒྱ་འཇིག་གསུངས་
 པའི་མེ་འཇིག་གི་མགོ་རྒྱུགས་
 ཀྱི་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་འདུག དེར་
 བརྟེན་འདས་པའི་ལོ་རྒྱུས་
 རང་མི་དང་མའི་དབར་འབྲུག་

པ་བརྒྱབ་ནས་གསོད་རེས་བཏང་བའི་གནས་
 ཚུལ་དེ་ལྟ་བུ་རྣམ་ཡང་མ་ཡོང་བ་ཞིག་དགོས།
 མི་ཚང་མས་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་བརྩེ་བ་
 དང་རོགས་རམ་བྱས་ཏེ་འཚོ་བའི་སྐབས་སུ་ངོ་
 བེས་པ་ཚང་མས་བརྩེ་བའི་སེམས་ཀྱི་ཕྱོག་ནས་
 འབྲེལ་མ་བྱུབ་པ་བྱེད་པའི་མི་ཚོ་ཞིག་བསྐྱེད་
 བྱུབ་ན་ཡག་པོ་ཡོད། ང་ཚོའི་མི་ཚོ་ནི་ཨ་མའི་
 བརྩེ་བའི་ཕྱོག་ནས་མགོ་རྒྱུགས་པས་གསོན་པའི་
 རིང་ང་དང་ཁྱོད་ཅེས་གསོད་རེས་གཏོང་བ་ནི་ཏུ་
 ཅང་ཐབས་སྦྱོ་བོ་རེད། ཅས་དང་།

འཇམ་སྐྱོང་གར་རུབ་རྩོད་བྱང་ཚང་མར་འབྲུག་
 པ་རྒྱག་པར་ཡོད་ཐང་ཚང་ནས་དེས་གནས་
 ཞི་བདེ་ཡག་པོ་ཞིག་ཡོང་བར་འབད་བརྩོན་དང་
 རེ་འདོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ལམ་ལུགས་མི་འདྲ་བ་
 དང་རྒྱལ་ཁབ་མི་འདྲ་བ་རྒྱ་མཚན་དུ་བུས་

དྲགས་ལུལ་གྱི་སྲུན་ནི་ (sunni) ཚོས་བརྒྱུད་
 ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་ཇག་ཀར་ཨ་རྒྱ་དུལ་གོ་ཡམ་(Dr. Abdul Quayoum) དང་། ཤེས་ཡ་ (Shia) ཚོས་བརྒྱུད་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་ཨ་ལ་ར་ལ་ལི་རྣམ་
 ཅུ་ (Ashraf Ali Barch) ལགས་གཉིས་
 ཀྱིས་རིམ་པར་ལ་གོང་ས་དུ་ལའི་རྩ་མ་མཚོག་
 གིས་འཇམ་སྐྱོང་ཡོངས་སུ་ཕན་བདེ་བརྒྱན་གྱི་
 ཡོད་པའི་སློར་དང་། ལྷོ་ཚོ་རིང་པོར་བཞུགས་ཏེ་
 ལ་དྲགས་སུ་ཡང་ཡང་ཚེབས་བརྒྱུར་བརྒྱུད་སེལ་
 རྒྱུར་གསོལ་འདེབས་ཞུས་ཤིང་། བོད་ནི་ལོ་
 རྒྱུས་དང་རིག་གཞུང་གང་གི་ཆ་ནས་ཀྱང་ལ་
 དྲགས་དང་འབྲེལ་བ་ཚེན་པོ་ཡོད་སློར་སོགས་
 ཐེབས་བསྐྱེད་གསུང་བཤད་གནང་རྗེས་སྤྱི་ནོར་
 ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གིས་
 བཀའ་སློབ་སྐུལ་དོན། ཕྱོགས་པོ་རྣམ་པ་ལྷན་
 རྒྱུས་ལ་ཞུ་རྒྱུར། རོས་རང་ནམ་རྒྱུན་མི་སུ་

ཉེ་མི་གསོད་རེས་བྱེད་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་གཏན་
 གན་མེད། སྤུང་བྱ་སློང་མི་མཐུན་པ་ནི་ཁྲིམ་ཚང་
 གཅིག་གི་ནང་དུ་དཀའ་ངལ་སྤུང་བྱ་ཡོང་སྐབས་
 རྒྱ་ཆ་བཤད་ནས་སེལ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་
 ལྟར་བྱེད་དགོས། འཇམ་སྤེལ་ཁྲིམ་ཚང་གཅིག་
 ལ་བཟུང་ནས་དཀའ་ངལ་ག་རེ་བྱུང་ནའང་དེ་
 སེལ་བྱེད་སྲུང་བྱེད་ཚུགས་ཐོག་རྒྱ་ཆ་བཤད་
 རྒྱ་མ་གཏོགས། བོ་མཚོ་ལྷོ་དེ་འཕྲུག་པ་རྒྱ་ག་
 རྒྱ་ཞི་དུས་ཚོད་ཡོད་པ་རེད། འཇམ་སྤེལ་འདྲིའི་
 མི་ཚང་མ་སྲུག་བསྐྱེད་མི་འདོད་པ་དང་། བདེ་བ་
 འདོད་པ་གསལ་རེད། ང་ཚོ་འཇམ་སྤེལ་འདྲིའི་
 རྒྱུ་ལའི་སྐབས་སྲུང་བྱེད་པ་ལྟར་མ་ཡི་
 བརྒྱུ་བས་བསྐྱེད་པས་མི་ཚོ་འདི་བརྒྱུ་བ་དང་
 ལྷན་པ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་འཕྲུག་པ་རྒྱ་ག་པ་དང་།
 གསོད་རེས་བྱེད་པ་ནམ་ཡང་མ་ཡོང་བ་ཞིག་
 ལ་སློན་ལམ་རྒྱ་ག་གི་ཡོད་ལ། འབད་བརྒྱུད་བྱེད་
 བཞིན་ཡོད།

ངོས་ཀྱི་ད་ལྟའི་གཟུགས་པོའི་བབ་ལ་བཟུང་ན་
 འབྲུང་འབྲུར་པོ་བཙོ་ལྷོ་ཉི་ཤུའི་རིང་སྤོང་གི་རེད།
 དེ་རིང་སྐབས་སྲུང་བྱེད་པ་ལ་དྲུགས་ཀྱི་ཁ་ཆེ་ལྷོ་
 ཁང་འདྲིའི་འཇོམས་པ་དང་། ཚོས་ལུགས་ཚང་
 མ་སྲུག་ལྷོ་ནང་བཞིན་གྱི་འདུ་ཤེས་འཁྲུང་དགོས་
 པ་ཏེ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། ཚོས་ལུགས་མི་
 འདྲ་བརྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་འཕྲུག་པ་རྒྱ་ག་པ་
 ཞི་ཏེ་ཅང་ཐབས་སྤྱོད་པོ་རེད། ངོས་རང་ནང་པ་
 ཡིན་ཡང་། ཚོས་ལུགས་ཚང་མར་གུས་ཞབས་
 བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཚོས་ལུགས་ཚང་མའི་བསྐྱེད་བྱེད་
 ཉམས་ལེན་བྱེད་ཆེ་སེམས་བཟང་པོ་བྱེད་པ་
 དང་། སུན་ཚུན་བརྒྱུ་བ་བྱེད་དགོས། དེ་ཚོས་
 ལུགས་ཚང་མས་གསུངས་ཡོད། ང་ཚོའི་ཚོས་
 ལུགས་དང་ཁོ་ཚོའི་ཚོས་ལུགས་ཟེར་བ། དཔེར་

ན། བོད་ལ་མཚོན་ན་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ནང་
 པ་གཅིག་གྱུར་ཡིན་ནའང་། བཀའ་རྒྱུད། རྙིང་
 མ། དགོ་ལུགས། རྩོམ་ཟེར་བ་ལྟ་བུའི་རྒྱུད་
 ཅག་ནས་འཐེན་འཁྲུང་གིས་སྤྱོད་སྤྱོད་བྱེད་
 པ་བད་དེ་ནོར་བ་རེད།

ང་ཚོ་ཚང་མ་ཚོས་བརྒྱུད་མི་འདྲ་བ་ཡིན་
 ཡང་། གཅིག་གྱུར་གྱིས་སེམས་པ་བཟང་པོ་
 བྱེད་དགོས་པ་དང་། མིའི་མི་ལ་བརྒྱུ་བ་བྱེད་
 དགོས་པ་ཚོས་ལུགས་ཚང་མས་གསུང་གི་
 ཡོད། དེ་རིང་འདྲིའི་ཁ་ཆེའི་ཐོག་ས་པོ་ཚོའི་
 མཉམ་དུ་ཚོགས་ནས་ཏེ་ཅང་དགའ་པོ་བྱུང་།
 ལ་དྲུགས་སྲུང་བྱེད་པ་དང་ཚོས་ལུགས་མཐུན་
 འབྲེལ་ཡག་པོ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་འདུག ད་དུང་ཚང་
 མས་དོ་སྤོང་བྱོས། ཚོས་ལུགས་ཚང་མར་སེམས་
 པ་བཟང་པོ་བྱེད་དགོས་པའི་བསྐྱེད་བྱེད་དང་།
 བརྒྱུ་བ་བྱེད་དགོས་པའི་བསྐྱེད་བྱེད་གཅིག་གྱུར་
 ཡིན་པ་ཞིག་ལ་ཡང་ང་ཚོའི་ཚོས། ཁོ་ཚོའི་ཚོས་
 ཞེས་འཕྲུག་པ་རྒྱ་ག་པའི་གནས་ཚུལ་ཡོང་གི་
 ཡོད་པ་ཏེ་ཅང་ཐབས་སྤྱོད་པོ་རེད། བོད་ལ་བཀའ་
 རྒྱུད། ས་སྐྱ། རྙིང་མ། རྩོམ་ཟེར་། དགོ་ལུགས་
 ཞེས་མི་འདྲ་བ་ཡོང་གི་ཡོད། ངོས་ཀྱིས་དེ་དག་
 ཚང་མ་དམ་ཚིག་གོང་བུ་གཅིག་གྱུར་བྱུང་ན་
 བསམ་ནས་ལྷ་མ་མི་འདྲ་བ་མང་པོའི་མདུན་
 གས་རྙིང་མ། བཀའ་རྒྱུད། ས་སྐྱ། དགོ་ལུགས་
 སོགས་ཀྱི་ཚོས་ཚན་མང་པོ་ཞུས་ནས་ཉམས་
 ལེན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཉིན་རྒྱུན་ཁ་འདོན་བྱེད་པའི་
 རང་དུ་དགོ་ལུགས་དང་རྙིང་མ། ས་སྐྱ། རྩོམ་
 ཟེར་སོགས་རིས་སྲུང་མ་ཆད་པའི་ཚོས་ཚང་མའི་
 དབང་བྱིན་རྒྱུ་ལུས་ཉེ་ཉམས་ལེན་གྱིས་ཚང་
 མར་མཐུན་འབྲེལ་ཡག་པོ་ཞིག་ཡོང་བར་འབད་
 བརྒྱུ་བ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

ང་ཚོ་ཚང་མས་མི་དང་མིའི་བརྒྱུ་བ་རྒྱ་བར་
 འཇོག་དགོས་པ་དང་། ཚོས་ལུགས་མི་འདྲ་
 བ་དང་། མི་རིགས་མི་འདྲ་བ་ཞི་རྒྱུད་ཅག་
 རེད། འཇམ་སྤེལ་འདྲིའི་མི་དུང་ལྷུར་བརྒྱུད་རྒྱ་
 ཅམ་ཡོད་པ་ཚང་མ་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་
 པའི་ཐོག་ནས་སུན་ཚུན་ལ་རོགས་རམ་དང་
 བརྒྱུ་བ་བྱེད་ཏེ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་རེད། བོད་དུ་
 སྐབས་རེ་ཁོ་ལྷོ་ལྷོ་དམར་པོ་རེད། ཁོ་ལྷོ་ལྷོ་སེར་
 པོ་རེད་ཟེར་ནས་བཤད་རྒྱ་ཡོང་གི་འདུག དེ་
 ཞི་ཏེ་ཅང་བྱེད་བྱེད་རེད། དེ་རིང་ཁ་ཆེ་ལྷོ་ཁང་
 དུ་ང་ཚོ་ཚང་མ་སུན་ཚུན་བརྒྱུ་བ་ཡོད་པའི་ཐོག་
 གས་རྒྱུ་བ་བྱེད་པ་རེད། ཏེ་ཅང་ཡག་པོ་
 བྱུང་། ལུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷོ་ལྷོ་ཡིན། ཁ་ཆེའི་ཚོས་
 བརྒྱུད་འཇོན་མཁན་ནང་དུ་གཙོ་ཆེ་བ་སྲུག་
 ཞི་ (sunni) དང་། ཤིས་ཡ་ (Shia) ཡོད།
 འདྲིའི་དམ་རྟེན་ཁག་གཉིས་འབྲེལ་རྒྱ་ཡིན།
 ལ་དྲུགས་ལ་ཚོས་ལུགས་མཐུན་འབྲེལ་དང་།
 ལ་རབས་བྱེད་པ་སྤྱི་ཡོངས་ནས་ཏེ་ཅང་ཡག་
 པོ་འདུག ཚང་མས་རྙོད་ཡངས་མེད་པར་མི་
 དང་མིའི་བརྒྱུ་བ་མ་བཟུག་པའི་ཐོག་ནས་ཚོས་
 ལུགས་མི་འདྲ་བ་ཚང་མ་སེམས་རྒྱུད་འདུལ་
 བའི་ཐབས་ལམ་གཅིག་གྱུར་ཡིན་པས་མ་སྤེ་
 མཐུན་པོ་བྱེད་རོགས། ལུགས་རྗེ་ཆེ། བཀའ་ཤིས་
 བདེ་ལེགས། ཞེས་བཀའ་རྒྱུད་སྤྱོད་སྤྱོད་རྗེས་ཚོས་
 བརྒྱུད་ཁག་གཉིས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་སོ་སོར་བཀའ་
 ཤིས་ཉམས་བརྒྱུད་ཀྱི་དམ་རྟེན་རེ་གནང་ཞིང་།
 མཐར་ལ་དྲུགས་ཁ་ཆེའི་ཚོས་བརྒྱུད་གཉིས་སྲུག་
 མོང་ནས་འདེགས་འབྲེལ་ཞུས་པའི་ལུགས་སྤོང་
 གནང་རྗེས་ཞི་བའི་ཚལ་པོ་བྱུང་དུ་ཚིབས་བརྒྱུར་
 བསྐྱེད་པ་ཡོད། །

འདེབས་སོགས་གསུང་བཤད་གནང་རྗེས། རྗེ་
ཚོས་ཡམས་ལྷོ་ལྷོ་སྐྱེས་མཁོན་ཆེན་པོ་མཚོག་
གིས་སློན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་མཚོད་པར་
བརྗོད་པ་སློན་དུ་བཏང་ནས་བཀའ་སློབ་སྦྱུ་
དོན། དེ་རིང་མང་པོ་ལྷོ་ལྷོ་མི་འདུག་ ཆོག་
གསུམ་ལྷོ་འདོད་བྱུང་། དང་པོ་ནི། རོས་རང་
མི་ཞིག་ཡིན་པའི་རོས་ནས།

རྗེ་ར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད།
ཡང་སློབ་འཇམ་སློབ་འདིའི་
སློབ་གྲྭ་ལྷོ་གྲྭ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་
པོ་རྒྱན་མ་ཆད་པར་ཡོང་
བཞིན་པའི་འགྲོ་བ་མི་ནམས།
ཐོག་མར་མངལ་ནས་བཅས་
མ་ཐག་པ་ནས་མས་བུམས་
བཅེས་བརྒྱུད་ཤིང་། རྒྱུད་
རྒྱུད་སྐབས་སུ་བུམས་བཅེས་

འཚོ་བསྐྱེད་པ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། དེར་བརྟེན་
འཇམ་སློབ་འདིའི་སློབ་གྲྭ་ལྷོ་གྲྭ་ལྷོ་
བརྒྱུད་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་
བརྒྱུད་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་
པའི་དུས་སུ་མིའི་བཅེ་བ་གཏན་ནས་མ་བརྒྱལ་
པར་བྱེད་པ་དང་། རྗེ་ཆོག་མ་ཆད་དུ་ག་ཚོད་
ཐུབ་ཐུབ་ཀྱིས་ཡར་རྒྱས་ཡོང་བར་བྱེད་དགོས།
རོས་ཀྱིས་འདི་ཡིད་ཆེས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། གང་
ལྟར་བཅེ་བ་ཟེར་བ་ཡོད་ན་སེམས་སྐྱིད་ཅིང་།
ལུས་བདེ་བ་ཡིན།

མིའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་བཅེ་བ་ཅན་
རེད། འདིར་དེས་སུ་འཇོམས་པ་ནམས་
ཀྱིས་མཚོན་པའི་མི་དུང་སྐྱེས་བརྒྱུད་ལྷོ་
ཡོད་པ་ཚང་མ་མངལ་ནས་བཅས་པའི་སྐབས་
ནས་བུམས་བཅེས་འཚོ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པས་

ཆོས་ཀྱི་སྐད་ཆ་མིན་པར་མ་གཤིབ་དུ་བུམས་
བཅེ་ཡོད་པ་ཞིག་ཏུ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་རེད།
ལྷོ་འདོད་བྱུང་།

རིམ་པ་གཉིས་པ་ནི། རོས་རང་ཆོས་པ་ཞིག་
རེད། འཇམ་སློབ་འདིར་ཆོས་ལུགས་མཐུན་
པོ་བྱ་རྒྱུ་ཏུ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་རེད། ཆོས་ལུགས་

མི་འདྲ་བ་རྒྱ་མཚན་དུ་བུམས་ཏེ་སྐབས་རེར་
འབྲུག་པ་རྒྱག་གི་ཡོད་པ་རེད། ཏུ་ཅང་ཐབས་
སྦྱོར་པོ་རེད། ང་ཚོའི་ཆོ་འདིར་དཔལ་འབྱོར་
ཡོངས་སློབ་རྒྱུ་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་གཏན་གྱི་
འདུན་མ་འགྲུབ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བསམ་སྣོ་བཏང་
སྟེ། ལྷོ་གྲྭ་ཀྱི་ཐོག་ནས་འཇིག་རྟེན་བཀོད་
པ་པོ་ཁས་ལེན་གྱི་ཡོད་ཀྱང་རུང་། མེད་ཀྱང་
རུང་། གང་ལྟར་ཆོས་ལུགས་ཚང་མས་བཅེ་
བའི་སེམས་གཞན་ཅན་གྱི་སློབ་དགོས་པ་རེད་
ཅས་གསུང་གི་ཡོད་པས་ཚང་མ་མཐུན་པོ་བྱེད་
དགོས། རོས་རང་ནང་པ་རེད། ཡིན་ནའང་།
ཆོས་ལུགས་ཚང་མར་གུས་ཞབས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།
འཇམ་སློབ་ས་ཆ་གང་སར་ཆོས་ལུགས་མི་འདྲ་
བའི་སྐྱེས་ཡོད་པ་ལ་སྦྱོར་ནས་ཆོས་ལུགས་དེ་
དག་ཉམས་སུ་ལེན་མཁན་ནམས་ལ་སེམས་པ་
བཟང་པོ་ཞིག་ཡོང་བར་སློན་ལམ་རྒྱག་གི་ཡོད།

ལྷོ་གྲྭ་མི་མཐུན་པ་ཡོད་པ་ནི། ནང་པ་རང་
ལ་ཆ་བཞག་ནའང་བྱེད་བྱེད་སྟེ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་
སེམས་ཅན་པ། དབུ་མ་པ་དང་། དེ་དག་གི་
ནང་གསེས་ལའང་མི་འདྲ་བ་ཡོང་གི་ཡོད།
ཡིན་ནའང་། དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྐྱེས་ལ་
སྐྱེས་སུ་མཚོའོ། ཁངས་རྒྱས་ལ་སྐྱེས་སུ་

མཚོའོ། ཆོས་ལ་སྐྱེས་སུ་
མཚོའོ། ཟེར་མཁན་གསལ་
ཡིན། ལྷོ་གྲྭ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་
ཀྱང་། ཚང་མ་སློན་པ་བཀའ་
རྒྱུ་ཅན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་
ནས་སེམས་བཟང་པོ་བྱེད་པ་
དང་། ཀྱུན་ལ་ཕན་སེམས་
བྱེད་པ་གཅིག་མཚུངས་རེད།
ལྷོ་གྲྭ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་ཀྱང་
ཆོས་ལུགས་ཚང་མས་མི་ལ་

ཕན་སེམས་བྱེད་པ་དང་། ཕན་ཐོགས་བྱེད་པ་
རེད། དེར་བརྟེན་ཆོས་ལུགས་མཐུན་པོ་བྱ་
ཅང་གལ་ཆེན་པོ་རེད། མིའི་ཁམས་དང་མོས་
པ། དེ་བཞིན་སློབ་འགྲོ་སླངས་ལ་བྱེད་པར་
ཆེན་པོ་ཡོད་པས་མི་མང་པོར་ཕན་པའི་ཆེད་དུ་
ལྷོ་གྲྭ་མི་འདྲ་བ་དགོས་ཀྱི་ཡོད།

དེ་ནས་དོན་ཆེན་གཅིག་ནི། རོས་ཀྱིས་འདི་
བཤད་འདོད་བྱུང་། རོས་རང་བོད་པ་རེད། གང་
ལྟར་བོད་ལ་ཡོད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བརྒྱན་པ་
འདི་ནི་དཔལ་ལྷོ་ལེ་སྐྱེད་ཆོས་བརྒྱུད་དེ་མ་
མེད་པ་རེད། བོད་དུ་དཔེ་ཆར་བརྟེན་དུས་ཚད་མ་
རིག་པ་དང་སྟེ་ལ་ནས་ལྷོ་གྱི་ཡོད། ཅ་བ་དབུ་
ཕར་གྱི་གཞུང་ན་སེམས་ཁམས་རིག་པ་ཏུ་ཅང་
ཞིབ་ཆགས་པོ་ཡོད་པའི་ཐོག་ལ་ཚད་མ་རིག་
པས་དབུད་པ་བྱེད་པ་དང་། དཔེར་ན། སངས་

རྒྱུ་ལྡན་གྱི་གསུང་ལ་ཆ་བཞག་ནའང་དབྱུང་
 པ་བྱས་ཏེ་སངས་རྒྱུ་ལྡན་གྱི་གསུང་འདི་དང་དོན་
 དགོངས་པ་ཅན་རེད། གསུང་འདི་དེས་དོན་དུ་
 ཁས་ལེན་ཆོག་པ་ཞིག་རེད་ཅེས་རིགས་པས་
 དབྱུང་པ་བྱས་ཏེ་འགྲོ་བུ་ཞིག་ཡོང་གི་འདུག
 དེང་སང་འཛམ་གླིང་འདིར་དེ་ལྟར་ནང་པའི་
 ཚོས་མ་ཁྲུབ་སའི་ས་ཁྲུལ་དུ་འང་ནང་པའི་
 སེམས་ཁམས་རིག་པ་དང་། ལྟ་བུའི་གྲོ་ལོ་
 རས་པས་མ་སློབ་ཀྱི་འདོད་པ་ལ་དོ་སྣང་བྱེད་མཁན་
 མང་དུ་མང་དུ་འགྲོ་གི་འདུག དེས་པར་ཚོས་
 བྱེད་དགོས་པ་རེད་ཅེས་ཟེར་བྱུ་མེད། སོ་མའི་
 ཁམས་དང་མོས་པ་ལ་བསྐྱུན་ནས་འགྲོ་དགོས།
 མི་མང་པོ་ཞིག་ལ་ཚོས་དད་མེད་ཀྱང་། བཟང་
 སྲོད་དང་ཕན་སེམས་ལག་ལེན་སྐྱེལ་མཁན་
 འཛམ་གླིང་འདིར་མང་པོ་འདུག ཡིན་ཡིག་
 གི་ནང་དུ་ Secular ethics (ཚོས་ལུགས་
 དང་མ་འབྲེལ་བའི་བཟང་སྲོད་) ཞེས་པ་འདི་
 ལ་དོ་སྣང་ཆེན་པོ་བྱེད་ཀྱི་འདུག དེ་ནི་ཉ་ཅང་
 གལ་ཆེན་པོ་རེད། ཅས་བཀའ་སློབ་སྐྱེལ་རྒྱས་
 མཛུགས་སྐྱོད་སྤེལ་པའི་གངས་རིར་གཞིགས་
 ཏེ་གངས་རི་འདི་མཐོང་ན། གངས་རི་ར་བས་
 བསྐྱར་བའི་ཞིང་ཁམས་སུ། ཞེས་པ་དུན་ཡོང་
 གི་འདུག འཛམ་གླིང་འདིར་ནང་པ་སངས་
 རྒྱུ་ལྡན་གྱི་གསུང་ལ་སྐྱེད་པའི་དུས་ལ་
 འཕགས་པ་ལྷ་སྐྱབ་དང་། རྒྱུ་ལྡན་གྱི་སྐྱེད་པོ་
 ལ་སོགས་པས་ལམ་སློབ་གནང་བའི་རྒྱུ་སྤེལ་
 འབྲངས་ཏེ་རིགས་པའི་ལམ་ནས་དབྱུང་པ་
 བྱེད་པ་དེ་དང་སང་ཚོར་རིག་པ་དང་གྲོགས་
 པོ་ཆགས་པའམ་སེམས་ཐག་ཉེ་པོ་ཡོང་གི་
 ཡོད། བོད་ལ་ཡོད་པའི་སངས་རྒྱུ་ལྡན་གྱི་ཚོས་
 རིགས་པས་ལམ་ནས་དབྱུང་ཅིང་། ལྷན་དོན་

དུ་སེམས་ཀྱི་ཞི་བདེ་སྐྱབ་པ་འདི་ལ་འཛམ་གླིང་
 གླིང་དུ་དམིགས་པས་ལ་ཚོས་དད་མེད་མཁན་
 གྱི་མི་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་། སེམས་ལ་ཞི་བདེ་ཡོང་
 བའི་ཆེད་དུ་དོ་སྣང་བྱེད་མཁན་ཡོང་གི་འདུག་
 ལ། མི་ལ་ཕན་ཐོགས་བྱེད་བྱུང་གི་ཡོད། ང་
 ཚོ་བོད་གངས་ཅན་གྱི་སྲོངས་དང་དེ་མ་ལ་ལ་
 རེ་རྒྱུད་ལ་དུགས་ཀྱིས་མཚོན་པའི་ས་ཁྲུལ་
 དག་ཏུ་བོད་གངས་ཅན་གྱི་སེམས་ཁམས་རིག་
 པ་དང་། ཚད་མ་རིག་པ་སྤར་ནས་དར་སྲིལ་
 ཡོད། ཚོས་བྱེད་ཅེས་པ་ནི་འདོན་པ་བཏོན་ནས་
 སྲོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། སློབ་ལམ་བརྒྱུ་བཞག་འདུག་
 པ་ལྟ་བུའི་སྐད་ཆ་མ་ཡིན་པར་བསམ་སྲོད་འགྲོ་
 སྣངས་རི་ལྟར་ཡིན་པ་ལ་དོ་སྣང་བྱས་ཏེ་སེམས་
 ཀྱི་ཞི་བདེ་ཡོང་བ་དང་། རྒྱ་ཚོགས་བདེ་སྐྱིད་
 ཡོང་བ། སེམས་ཁམས་རིག་པའི་ཐོག་ནས་
 ལམ་རྒྱུ་ལྡན་འགྲོ་བཞིག་རེད།
 རོས་ཀྱིས་ད་ལྟའི་བར་དུ་བསྐྱེད་པ་དང་འགྲོ་
 བའི་དོན་གང་ཡོང་ཞིག་བྱས་ཏེ། ལྷན་འབྲས་
 ཀྱང་གང་ལ་གང་འཚམ་བྱུང་ཡོད། བོད་ཀྱི་
 གནས་སྣངས་དཀའ་ངལ་དམིགས་པས་ལ་ཅན་
 ཆགས་པའི་སྐབས་སུ་འང་ལྷན་པ་མེད་པའི་
 ཐོག་ནས་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་བདག་པོ་བརྒྱུ་
 པ་དང་། དེའི་ཐོག་ལ་ཚན་རིག་གི་རིག་གནས་
 སློབ་པ་བརྒྱུ་བཞག་འགྲོ་བཞིག་ཡོད། ཉི་མ་ལ་
 ལ་རེ་རྒྱུད་ཀྱི་བྱེད་ཚོས་དོ་སྣང་གནང་གི་ཡོད།
 རོས་རང་ལ་བྱེད་ཚོ་ཚང་མས་མོས་པ་དང་
 ཡོད་ཅེས་ལྷན་ཆེན་པོ་བྱེད་ཀྱི་འདུག ལྷན་
 རྒྱུ་ལྡན་གྱི་ཡིན། རྒྱ་གར་གདོང་དུ་ཆར་ཞོད་
 ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་སྐབས་སུ་ལ་དུགས་སྐྱེས་ས་
 ཡིན་པས་རོས་ལ་ཉ་ཅང་འཕྲོད་པོ་འདུག་པས་
 ཡོང་གི་ཡོད། མ་འོངས་པར་ཡང་ལོ་མང་རིང་

ཆ་གཞི་ལ་ལམ་ཆར་ཞོད་ཀྱི་དཀའ་ངལ་འཕྲད་
 སྐབས་ལ་དུགས་སུ་ཡོང་བུ་ནི་རོས་ལ་ཉ་ཅང་
 འཕྲོད་པོ་འདུག འབྲུང་འབྲུང་ལོ་འཆར་ཅན་རྒྱ་
 གར་གདོང་ལ་ཆར་ཞོད་སྐབས་རོས་ལ་ལ་ཡོང་
 རྒྱུ་དཀའ་པོ་ཡོད། བྱེད་ཚོ་ལ་དུགས་མི་
 མང་ནམས་ལྷན་བསམ་ཅེ་གཅིག་རེད། ལྷན་
 རྒྱུ་ལྡན་གྱི་ལྷན་པོ་ལྟར་སྐྱེད་པའི་སྐབས་རང་
 སྲོད་ལམ་རྒྱུ་ལྡན་ཚོགས་ཀྱི་སྲིད་པོན་གཞིན་
 པ་ཆེ་རིང་དབང་སྐྱེལ་ལགས་ཀྱིས་ལྷན་པོ་
 ཆེ་ལྷན་པའི་གསུང་བཤད་བྱུང་མཚམས་ཚོགས་
 རྒྱུ་ལྡན་ཚོགས་ཀྱི་སྲིད་པོན་གཞིན་
 པ་ཆེ་རིང་དབང་སྐྱེལ་ལགས་ཀྱིས་ལྷན་པོ་
 ཆེ་ལྷན་པའི་གསུང་བཤད་བྱུང་མཚམས་ཚོགས་
 རྒྱུ་ལྡན་ཚོགས་ཀྱིས་
 སྲོད་པའི་སྐབས་སུ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་
 འདུགས་འབྲུལ་ལྷན་པའི་ཆེ་བསྐྱོད་གསོལ་སློབ་
 ལ་དབྱེས་བཞག་མཚན་རྒྱས་ཞེས་ཞི་བའི་ཆ་ལ་
 གྱི་སོ་བྱང་དགོ་འཕེལ་གྱིང་དུ་ཆེབས་བསྐྱེད་
 བསྐྱེད་པོ་ཡོད། །

སྤྱི་ནོར་ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་དྲགས་གཤམ་རྒྱུངས་མཁར་རྩེ་རུ་ ཆེབས་བསྐྱར་བསྐྱངས་པ།

༡༡ ཟླ་ལོ་ ༢༠༢༡ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༩ ཉིན་སྤྱི་ནོར་ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གཤམ་རྩོགས་སྡེ་ཁག་མཁར་རྩེ་རི་རྒྱུངས་ལ་དྲགས་དབུས་གཞུང་མངའ་སྡེ་ལ་དྲགས་ནང་པའི་ཆོགས་འདུའི་ཡན་ལག་ནས་རི་ལྗང་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལྟར། མཁར་རྩེ་རུ་ཐད་འཕུར་གནམ་གུ་བརྒྱུད་ཆེབས་བསྐྱར་བསྐྱངས་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཡང་འཛིན་པའི་རྒྱ་

བསྐྱར་འདི་ནི། མཁར་རྩེ་ཡུལ་རྒྱུངས་པ་ནམས་ཀྱི་མི་ལོ་བཞི་བཅུའི་རིང་གི་རེ་འདོད་མངོན་གུར་བྱང་བ་ཡིན་པ་སོགས་གསུང་བཤད་དང་། ཡམ་སློན་འཇམ་དབུངས་སློབ་གྲུ་དང་རྩ་དྲུའི་ཡུལ་མི་སྤྱི་རིམ་ལོ་ལྷོ་རྒྱུད་ཨུའུ་སོགས་ཡུལ་མིའི་སྐོར་སྡེ་ཁག་གཅིག་གིས་རིམ་པར་འབྲུབ་གནས་གཟིགས་འབྲུལ་ཞུས། དེ་བཞིན་ལ་དྲགས་དགོན་པ་ཆོགས་

ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུས་པར་མ་ཟད། མ་འོངས་པར་ཡང་ཡང་ཆེབས་བསྐྱར་བསྐྱངས་རྒྱུ་གསོལ་འདེབས་ཞུས་པ་སོགས་གསུང་བཤད་རྗེས། སྤྱི་ནོར་ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་བཀའ་སློབ་སྤུལ་དོན། དེ་རིང་ས་གནས་འདིར་སྐབས་ནས་གཙོ་ཆེ་ཤོས་བྱེད་ཆོ་ཡུལ་མི་ཆོས་ལུགས་ག་རེ་ཡིན་མིན་དང་། ཆོས་དད་ཡོད་མེད་ལ་སློབ་པ་མེད་པར་ཚང་མས་སེམས་

ཚོད་ ༤༡༤༠ ཐོག་སྤྱི་ནོར་ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གླེ་ཞི་བའི་ཆོལ་གྱི་ཕོ་བྲང་ནས་ཆེབས་འཁོར་བརྒྱུད་ཤེལ་གྱི་སྐབ་རྗེ་རྩ་ཁ་ཐད་འཕུར་གནམ་གུའི་འབབ་ཐང་དང་། དེ་ནས་ཐད་འཕུར་གནམ་གུར་བཞུགས་ཏེ་གཤམ་མཁར་རྩེ་ཐང་གསུང་ཆོས་ར་བར་ཆེབས་བསྐྱར་

ཐག་ཉེ་བོ་དང་། དགའ་བོ་བྱས་ཏེ་འདིར་ཡོང་བ་རེད། ཚང་མར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། རོས་རང་མི་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། འཇམ་སྐྱེང་གི་ས་ཁུལ་འདྲ་མེན་དུ་སྐྱབས་ཀྱི་ཡོད། མི་དང་མིའི་བརྒྱུ་བ་དྲ་ཅང་རྩ་ཆེན་པོ་རེད། འཇམ་སྐྱེང་གར་རྣམས་སློབ་བྱུང་ཡུལ་གྱི་མང་པོར་སྐབས་ནས་མི་

གྱིས་གསུང་ཆོས་ར་བ་དང་། ཟེར་ཐང་རྒྱལ་པའི་ཕོ་བྲང་གསར་བཞེངས་སློབ་སྡེ་དུས་གནང་ཞིང་། རྗེས་ཆའི་འབས་སྐྱབས་སུ་བདེ་བར་འཁོད་མཚམས་ལ་དྲགས་རང་སློབ་རི་རྒྱུངས་ཡར་རྒྱས་ལྷན་ཆོགས་ཀྱི་སྡེ་དཔོན་བཟུ་ཤིས་རྒྱལ་མཚན་ལགས་ཀྱིས་མཇུག་ཏེན་གསུམ་འདེགས་འབྲུལ་ཞུས་རྗེས། སེབས་བསྐྱེད་མངོན་སྡོད་འཇུགས་ཀྱིས་གཤམ་རྒྱུངས་ནང་ཆོགས་ཀྱི་ཆོགས་གཙོ་ཆེ་དབང་ནོར་བུ་ལགས་ཀྱིས་མགོན་པོ་གང་ཉིད་མཆོག་གི་ཆེབས་

པའི་ཆོགས་གཙོ་ཆེ་རིང་དབང་འདུས་ལགས་དང་། ལ་དྲགས་རྫོང་ཁག་ཡོངས་ཀྱི་འབྲུས་མི་འཇམ་དབུངས་ཆེ་རིང་རྣམ་རྒྱལ་ལགས། ལ་དྲགས་རང་སློབ་རི་རྒྱུངས་ཡར་རྒྱས་ལྷན་ཆོགས་ཀྱི་སྡེ་དཔོན་བཟུ་ཤིས་རྒྱལ་མཚན་ལགས་བཅས་ཀྱིས། ཟེར་ཐང་གསུང་ཆོས་ར་བ་འདི་བཞིན་ཡུལ་མི་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱབས་ཀྱི་རིང་གསར་བཞེངས་གྲུབ་པའི་སློབ་དང་། སྤྱི་ནོར་ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གཤམ་མཁར་རྩེ་རུ་ཆེབས་བསྐྱར་བསྐྱངས་པར་

མང་པོར་ཐུག་ཡོད། མིའི་བརྒྱུ་བའི་ཐོག་ནས་འཇུག་ཤིག་ཤིག་གིས་དགའ་བོ་བྱེད་མཁར་མང་པོ་ཡོང་དུས་རོས་ཀྱི་སེམས་སུ་དངོས་གནས་ང་ཆོ་མི་གཅིག་གུར་རེད་ལ། སྐྱེས་པའི་ཉིན་མོ་ནས་མ་ཡི་བྱམས་བརྩེས་བསྐྱངས་པ་གཅིག་མཚུངས་རེད། རྒྱུང་དུས་ནས་མིའི་བྱམས་བརྩེས་བསྐྱངས་པའི་ཆོར་བ་དེས་ག་དུས་ཡིན་ཡང་མི་དང་མི་ཐུག་པའི་སྐབས་སུ་ཕན་ཚུན་ལ་བརྩེ་བ་བྱ་རྒྱུ་དྲ་ཅང་གལ་ཆེན་པོར་མཐོང་གི་འདུག་ལ། འཇམ་སྐྱེང་འདིར་དོ་སྣང་བྱགས་

ཆེན་པོ་ཡོང་གི་འདུག བར་སྐབས་དངོས་པོ་
 ཡར་རྒྱས་ལྷགས་ཆེན་པོར་སྤྲོད་ཞིང་། དངོས་
 པོ་ཡར་རྒྱས་ཀྱིས་ཡིད་འཕྲོག་པ་དང་། ལྷག་
 པར་དུ་ངའི་ལུང་པ། ཁོ་ཚོའི་ལུང་པ་ཟེར་བའི་
 ཐོག་ནས་ཆགས་སྤང་སྤྲོགས་རིས་ལྷགས་ཆེ་རུ་
 སྤྲོད། དེ་ལྟ་བུའི་ཐོག་ནས་གོ་མཚོན་ལ་དང་
 རོད་བྱས་ཏེ་མིས་བཟོས་པའི་དཀའ་ངལ་མང་
 པོ་ཞིག་ལ་འཕྲད་ཡོད། ད་ཆ་འཇམ་སྤིང་འདིར་
 མི་མང་ཆེ་བ་གོ་མཚོན་གྱི་ཐོག་ནས་ང་དང་
 ཁྱོད་ཟེར་བ་ལ་ཕལ་ཆེར་ཡིད་ཐང་ཆད་ཡོད་
 པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་འདུག ང་ཚོ་སྤྲོས་པའི་
 སྐབས་ནས་བརྗེ་བས་བརྒྱུངས་ཤིང་། མི་དང་
 མིའི་དབར་གཅིག་མཚུངས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཐོག་
 ནས་བརྗེ་བ་ཡོད་པ་དེང་སང་ཏོག་ཙམ་ལྷགས་
 ཆེ་རུ་འགྲོ་གི་འདུག དེ་ཏེ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་རེད།
 ཁྱོད་ཚོ་དད་པ་དང་དམ་ཚིག་གཡོ་བ་མེད་
 པའི་ཐོག་ནས་ངོས་རང་སྤོང་སའི་ཁང་པ་ཞིག་
 འདུགས་བརྒྱན་བྱས་པ་རེད། དེ་རིང་ངོས་
 འདིར་སྤོངས་པ་དང་། སང་ཉིན་སྤོངས་དཀའ་ཆེ་
 དབང་བུ་རྒྱ་ཡིན། དེ་ནི་ངོས་ཀྱིས་ཚོས་ཀྱི་
 སྤྲོས་ཡིན། ཁྱོད་ཚོ་ཚང་མར་དད་པ་དང་དམ་
 ཚིག་གཡོ་བ་མེད་པར་ཡོད་པ་རེད། ཚོས་ཟེར་
 བ་ནི་སེམས་རྒྱུད་ལ་བཟོ་བཅོས་བརྒྱབ་སྤྱོད་ ཉོན་
 མོངས་དུག་གསུམ་རགས་པའི་གཞན་དབང་དུ་
 འགྲོ་སྤོང་པ་དེ་ག་ཚོད་ཐུབ་ཐུབ་ཀྱིས་སྤོང་བ་
 དང་དུལ་བ་ཞིག་ཡོང་བ་ཞིག་དགོས། ངོས་
 རང་ལ་མཚོན་ན་རྒྱུ་རྒྱུ་སྐབས་ནས་སེམས་
 འདུལ་བར་དོ་སྤང་དམིགས་བསལ་བྱས་པ་
 དང་། གཙོ་བོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་བསམ་
 རྒྱུ་མང་པོ་གཏོང་གི་ཡོད། དེའི་རྒྱུ་ཀྱིས་སོ་
 སོའི་ལུས་ཀྱི་འབྲུང་བ་ཆ་སྤོངས་པོར་སྤོང་བུབ་

པ་དང་། གཟུགས་པོ་ཡང་བདེ་ལ་སེམས་ལ་
 ཞི་བདེ་ཡོང་བ་ཞིག་འདུག ཚོས་ཟེར་བ་ནི་སྤྲོ་
 ལོགས་ནས་སྤོང་ལམ་རྒྱག་པ་དང་། ཚོགས་ལ་
 འཚོགས་པ་ལྟ་བུ་མ་གཞི་ཚོས་སྤྲོགས་ཀྱི་བྱ་
 བ་ཡིན་ཡང་། གཙོ་བོ་སོ་སོའི་སེམས་རྒྱུད་དུལ་
 པོ་བྱེད་པ་ཏེ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་རེད། ངོས་ཀྱིས་
 ཉིན་རེ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གལ་ཆེན་པོ་
 བྱས་ཏེ་སྤོང་གི་ཡོད། རང་གཞན་དོན་ནི་རབ་
 བརྒྱབ་སྤྲོད། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་བརྒྱུད་པར་
 བཞིད། །བྱང་ཆུབ་མཚོག་གི་སེམས་ནི་བརྒྱུད་
 བཞིས་ནས། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདག་
 གི་མགོན་དུ་གཉེས། །བྱང་ཆུབ་སྤྲོད་མཚོག་
 ཡིད་འོང་སྤྲད་པར་བཞིད། །འགྲོ་ལ་ཕན་སྤྲོད་
 སངས་རྒྱས་འབྲུབ་པར་ཤོག །ཅེས་པར་ཉིན་
 ལྟར་བསམ་སྤོང་ལྷགས་ཆེན་པོ་གཏོང་གི་ཡོད།
 སེམས་ཀྱི་ཞི་བདེ་ཡོང་བར་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་
 འདུག དེའི་ཐོག་ནས་མི་དང་སྤོང་ཆགས་ཚང་
 མར་བརྗེ་བ་སྤོངས་པ་ཞིག་དང་། རང་གཞན་
 ཀྱིས་མིའི་ནང་དུ་འདི་ངའི་དགའ་རེད། འདི་ངའི་
 གཉེན་རེད་ཟེར་བའི་བསམ་སྤོང་ཕལ་ཆེར་མ་ཡོང་
 བར་སེམས་ཅན་ཚང་མར་བརྗེ་བའི་སྤོང་བུ་རྒྱ་
 ཅང་གལ་ཆེན་པོ་རེད།

རེད། དེ་ལ་བསམ་སྤོང་མ་འཁོར་ཡང་ཉིན་རེ་
 བཞིན་དུ་སྤོངས་པ་ནས་ཨ་མས་བྱམས་བརྗེས་
 བརྒྱུངས་པའི་ཚོར་བ་མ་ཉམས་པར་མི་སྤྲོད་
 ཐུག་རུང་སེམས་ནས་གཅིག་མཚུངས་ཡིན།
 ཚོས་དད་ཡོད་ཀྱང་མེད་ཀྱང་། མ་ཡི་བརྗེ་བའི་
 འོག་ནས་འཚོ་བ་གཅིག་ཀྱང་ཡིན་བསམ་ནས་
 བརྗེ་བ་བྱ་རྒྱ་ཏེ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་རེད།
 སྤྲོ་ཚོགས་ཀྱི་གནས་སྤངས་ཇི་འདྲ་ཡིན་ཡང་།
 སོ་སོའི་ངོས་ནས་མ་ཡི་བརྗེ་བ་སེམས་ལ་དུས་
 རྒྱུན་དུ་པར་བྱས་ཏེ་ཀུན་ལ་བརྗེ་བ་བྱ་རྒྱ་གལ་
 ཆེན་པོ་རེད། ང་ཚོའི་མི་ཚོ་ནི་མ་ཡི་བརྗེ་བའི་
 འོག་ནས་མགོ་ཚུགས་པ་རེད། མི་ཚོ་གང་པོར་
 བརྗེ་བ་སེམས་ལ་བཞག་ནས་སོ་སོ་བརྗེ་བའི་
 ཚོར་བ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་འགྲོ་རྒྱ་
 དང་། འཚོ་བའི་སྐབས་སུ་བརྗེ་བ་དང་ལྡན་
 པའི་མིས་མཐའ་བསྐྱོར་ནས་ཕན་ཚུན་ལ་བརྗེ་
 བའི་ངང་གྲོངས་པ་ཡིན་ན་སེམས་ལ་ཞི་བདེ་
 ཡོང་གི་རེད། ཚོས་སྤོངས་ཀྱི་སྤོང་ཆ་བཤད་པ་
 ཡིན་ན་དེས་ལས་ཏེ་ཅང་བཟང་པོ་བསམ་ཀྱི་
 ཡོད། ཚོར་བས་ནས་ཚོར་བས་སུ་ཕན་ཐོགས་
 ཡོང་གི་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་བསམ་སྤོང་བཏང་
 ཡང་འཕལ་དུ་སེམས་སྤོང་སྤོང་དང་ཞི་བདེའི་
 ཐོག་གྲོངས་རྒྱ་བྱུང་ན། སོ་སོའི་གྲོགས་པོ་
 ཚོའང་སྤོང་བའི་པོའི་ངང་མི་དེ་གི་སྤོང་བའི་པོ་ཞི་
 བདེའི་ངང་གྲོངས་སོང་། ཞེས་སེམས་དགའ་བོ་
 བྱེད་པ་ཞིག་ཡོང་གི་རེད། ཚོས་ཁས་མི་ལེན་
 མཁན་དང་། ཚོས་ལུགས་གང་གི་རྗེས་འབྲང་
 ཡིན་ཡང་། མདོ་དོན་ཅུ་བཞི་སེམས་པ་བཟང་
 པོ་བྱས་པ་ཡིན་ན་མི་ཚོ་དོན་ལྡན་པ་དང་། མི་ཚོ་
 སྤོང་པོ་ཡོང་གི་རེད། ཅེས་སོགས་དང་། རབ་
 བྱུང་པོ་མོ་ནམས་ཀྱིས་དུར་སྤྲོད་གྲོན་པ་ཙམ་

གྲིས་མི་འགྲིག་པར་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་
བྱ་རྒྱ་ཏུ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་སྐྱོར་བཀའ་སྒྲོབ་
སྟེ་ལ་བ་དང་།

མུ་མཐུད་མགོན་པོ་ཉིད་མཚོག་གིས་མཁར་ཙུ་
ཡུལ་སྤོངས་ཀྱི་རི་བྱག་རྣམས་ལ་ལོ་ངོ་ག་ཚོད་
ཅིག་སྤྱོད་ཡོད་མེད་བརྟག་དབྱུང་གནང་མཁའ་
ཚོས་བརྟག་ཡོད་ན་དང་། དེ་མིན་ལོ་ངོ་ག་
ཚོད་སྤྱོད་ཡོད་མེད་དང་། འབྲུང་བའི་གནས་
རྒྱུ་ཅི་ཞིག་བྱུང་བ་ཤེས་འདོད་ཡོད་པའི་སྐོར་
བཀའ་གནང་བ་དང་། མཐར་སང་ཉིན་ཞོགས་
པ་སྒྲོལ་དཀར་ཚེ་དབང་འབྲུལ་རྒྱ་ཡིན། ཚོ་

རྒྱབ་གཙོ་བོ་ནི་སེམས་ཀྱི་ཞི་བདེ་རེད། སེམས་
ཆགས་སྣང་གི་དབང་དུ་མ་སོང་བར་སེམས་སྣོད་
སྣོད་ཞི་བདེ་བྱུང་ན་ཚེ་རིང་པོ་ཏན་ཏན་ཡོང་གི་
རེད།

ཚོ་རྒྱབ་ཡག་ཤོས་ནི་རྣམས་བགྲངས་པས་ཕན་
ཐོགས་ཡོང་གི་ཡོད་ཀྱང་། གཙོ་བོ་བཙུ་བ་ལ་
དོ་སྣང་ཡག་པོ་དང་། སེམས་ཀྱི་ཞི་བདེ་ཡོང་ན་
ཚོ་རྒྱབ་ཡག་ཤོས་རེད། རོས་རང་གི་ཉམས་
སྤོང་ཐོག་ནས་བཤད་ན། རོས་ཀྱིས་ཚོ་རྒྱབ་མང་
པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཡིན་ནའང་། ཚོ་རྒྱབ་གཙོ་བོ་
ནི་སེམས་སྣོད་སྣོད་སྣོད་པ་དང་། བྱམས་བརྩེའི་

དབང་གིས་སེམས་ཀྱི་ཞི་བདེ་གནས་པ་ནི་ཚོ་
རྒྱབ་ཡག་ཤོས་རེད། སང་ཞོགས་རྒྱ་ཚོད་བརྒྱད་
པ་ནས་སྒྲོལ་དཀར་ཚེ་རྒྱབ་བྱ་རྒྱ་ཡིན། ཞེས་
བཀའ་སྒྲོབ་སྟེ་ལ་རྗེས་ཀྱིས་ཚོགས་འབྲུས་མི་སྡེ་
བཟང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུའི་གསུང་
བཤད་གནང་བ་དང་། མཁར་ཙུ་ཡུལ་དུ་ཕྱེབས་
བསྐྱེད་མངོན་སྲོལ་གསུང་བརྒྱུ་ལྟེ་ལ་ཐུབ་ཐུབ་
རྒྱུ་ལ་བའི་སོ་བྱང་དུ་ཆིབས་བསྐྱར་བསྐྱུངས་
ཡོད། །

སྤྱི་ནོར་ཡགོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གིས་གཤམ་སྤྱོད་གསུང་མཁའ་ཙུ་རུ་སྒྲོལ་ དཀར་ཡོད་བཞིན་འཁོར་ལོའི་ཚེ་དབང་བཀའ་དྲིན་སྟེ་ལ་བ།

༡༡ སྤྱི་ལོ་ ༡༠༡༩ ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༡༧
ཉིན་སྤྱི་ནོར་ཡགོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་
མཚོག་གིས་གཤམ་སྤྱོད་གསུང་སྤྱོད་མཁའ་ཙུ་
རི་སྤོངས་ལ་དུགས་དབྱུངས་
གཞུང་མངའ་སྤོངས་ལ་དུགས་
ནང་བའི་ཚོགས་འདུའི་
ཡན་ལག་ནས་རྗེ་ལྟར་
གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལྟར་
མཁར་ཙུ་ཟེར་ཐང་གསུང་
ཚོས་རབ་རུ་ཐམས་ཅད་
རྣམ་འབྱོར་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་
དང་། སྒྲོལ་དཀར་ཡོད་
བཞིན་འཁོར་ལོའི་ཚེ་དབང་

ཐང་ཡུལ་ལ་བཏབ་དང་དུགས་
ཅན་ཞིག་ལ་ཐུག་སོང་། དེ་
རྗེས་འབྲེལ་ཡག་པོ་བྱུང་། གང་
ལྟར་སྤོངས་མའི་ཚེ་ཟེར་བཞི་གདུལ་
བྱའི་དད་མོས་དང་འབྲེལ་བ་
ཡོད་པ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད།
འཇམ་སྤོང་འདོའི་སྤོང་དེ་སྤོང་
སངས་རྒྱུས་པའི་ཚོས་ཉམས་
ལེན་བྱེད་མཁའ་ཡིན་ནའང་
རེད། མིན་ནའང་རེད། རོས་

བཀའ་དྲིན་སྟེ་ལ་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཡང་ཞོགས་
པ་རྒྱ་ཚོད་ ༡༡༠ ཅས་ལ་སྤྱི་ནོར་ཡགོང་ས་
ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་མཁར་ཙུ་ཟེར་

དབྱུངས་སྤོང་གྲུའི་སྤོང་སྤྱོད་གི་རྣམས་གསལ་
གཟེགས་འབྲུལ་ཞུས་པ་དང་། གསུང་ཚོས་ར་
བའི་སྤོངས་ཆའི་བཞུགས་བྱིར་ཡུལ་སོར་

ལ་དགའ་མོས་བྱེད་མཁའ་རི་མང་རི་མང་དུ་
འགྲོ་བཞིན་འདུག དེར་བརྟེན་རོས་ནས་ཀྱང་
ཚོ་རིང་དུ་གནས་པའི་སེམས་བྱུགས་འཕར་མ་

ཞིག་དང་། གཙོ་བོ་དད་པ་དང་ལྡན་པའི་བྱིས་པ་རང་མོས་དམ་ཚིག་གཡོ་བ་མེད་པའི་ཐོག་ནས་སྒྲིལ་ལམ་བརྒྱུད་ཏུ་སྤྲོད་པའི་རང་ཚེ་རིང་པོ་ཡོང་བར་ཉན་ཉན་ཕན་ཕོགས་ཡོད་པ་རེད། བྱིས་ཚོ་ཚང་མར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷན་ལྷན་ཡིན། དེ་རིང་འདིར་མཐའ་མར་དགེ་བ་བརྟན་བཞུགས་དབུལ་ཕྱི་དེ་ལྟར་རེད། རིས་ནས་སྒྲོལ་དཀར་གྱི་ཚེ་དབང་བྱ་རྒྱུ་ཡིན། སྒྲོལ་ལ་དོས་ཀྱིས་ཚེ་དབང་གི་སྐྱབ་ཞལ་ལ་འདོན་པ་དོག་ཙམ་ཡོད། དེའི་རིང་བྱིས་ཚོ་དད་པ་དང་དམ་ཚིག་གཡོ་བ་མེད་པའི་སྒྲོལ་མ་སེར་སྐྱ་པོ་མོ་ཀན་གྱིས་ཚང་མས་འདུན་པ་ཅེ་གཅིག་པའི་ཐོག་ནས་སྒྲོལ་མའི་གཟུངས་སྐྱེགས་བཟོངས་ཤིག་གོང་དུ་ལྷན་པ་ལྟར་ཨ་མ་ལོ་བརྒྱ་དང་དུག་ལ་སྒྲོབས་པ་ཞིག་ལ་ཐུག་པས་དོས་རང་ཡང་ལོ་བརྒྱ་དང་བརྒྱ་གྲངས་འཚོ་བྱུང་བར་སེམས་ཀྱིས་སྒྲོལ་སོང་། བྱིས་ཚོ་འདིར་འདུས་པའི་སྐྱ་སེར་པོ་མོ་ཀན་གྱིས་དབྱེ་བ་མེད་པར་ལྷུ་ལ་བརྗིད་པོ་ཆེ་ལ་སེམས་གཏོང་ནས་དགའ་བོ་དང་། སེམས་ཐག་ཉེ་བོ་ཡོད་པ་ཚང་མས་སྒྲོལ་མའི་གཟུངས་སྐྱེགས་བཟོངས་ཤིག་ཅས་དང་།

དོས་ནས་ཉིན་ལྟར་ཞོགས་པ་ཡར་ལངས་པ་དང་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲོལ་གྱི་ཡོད། རང་གཞན་དོན་ཅི་རབ་བརྒྱུད་མྱེད། །བྱང་ཚུབ་སེམས་ནི་བརྟེན་པར་བཞུ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་དོན་སྐྱབ་པ་ལ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀའམ་དོན་སྐྱབ་པ་འདྲ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲོལ་དགོས། ཚེ་འདི་ལ་ལྷན་བདེ་བ་དང་སེམས་བདེ་བ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲོལ་ནས་ཡོང་གི་རེད། སྐྱེ་བ་སྐྱེ་མར་ཚེ་རབས་ནས་ཚེ་རབས་སྐྱེ་བརྒྱུན་པ་དང་འགྲོ་བའི་དོན་བྱེད་པའི་རྒྱུན་

བརྒྱུད་པོ་དེ་ཡང་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲོལ་པའི་ཐོག་ནས་ཡོང་བ་རེད། དེར་བརྟེན། རིས་ཀྱིས་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲོལ་རྒྱ་ནི་ཉམས་ལེན་གྱི་མཐོལ་དུ་འཛོལ་གྱི་ཡོད། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་སྒྲུབ་ཞིང་སྲིད་པའི་ཚོས། རང་ཚོར་བདེ་སྐྱེག་ཆགས་སྒྲུབ་པའི་ལུ་ལ་སྐྱ་ཚོལ་པར་བཏགས་དོན་བཙལ་ན་རྟེན་རྒྱ་མེད་ཅིང་། དོན་གྱི་དོས་ནས་བྱུང་མེད་པར་མིང་རྒྱང་བཏགས་ཡོད་ཙམ་ཡིན་པའི་སྒྲོང་ཉིད་ལ་དོས་ཀྱིས་ཉིན་ལྟར་བསམ་སྒོ་གཏོང་གི་ཡོད། དེར་བརྟེན། དེ་རིང་འདིར་དད་འདུས་ཀྱི་སྒྲོལ་མ་ཚོར་ཆ་བཞག་ནའང་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་དང་སྒྲོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུར་བསམ་སྒོ་ཡག་པོ་ཞིག་བྱོངས་ཤིག

དེ་རིང་འདིར་བྱིས་ཚོས་བརྟན་བཞུགས་སུལ་སའི་ལྷ་ཀྱི་དགེ་སྒྲོང་འདིས་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་དང་སྒྲོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་ཉམས་ལེན་གྱི་མཐོལ་ལ་འཛོལ་གྱི་ཡོད། བྱིས་ཚོས་ཀྱང་མ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། སྒྲོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་ཉམས་ལེན་གྱི་མཐོལ་དུ་འཛོལ་མཐའ་ཞིག་དོན་དུ་བརྟན་བཞུགས་སྒྲོལ་ལམ་རྒྱག་གི་ཡོད་པས་བྱིས་ཚོས་ཀྱང་ག་ཚོད་བྱུང་བྱུང་གྱིས་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། སྒྲོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་རྒྱུན་དུ་བསམ་སྒོ་གཏོང་དགོས་པ་རེད། དེ་ནི་འདོན་པ་བརྟེན་པ་དང་སྒྲོལ་ལམ་བརྒྱུད་པ་གཅིག་པུས་རྒྱན་ཆ་མེན་པར། རང་རང་ཚོའི་ལུས་རྟེན་འདིར་ཚོས་རབ་དུ་རྒྱུ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་དཔེགས་པས་ལ་ཞིག་ཡོད་པ་དང་། ཕྱི་རང་གི་རྒྱུན་ཡང་འཛོལ་མའི་ཡོད་པས་དུས་རྒྱུན་དུ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་དང་སྒྲོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་ཉམས་ལེན་གྱི་མཐོལ་དུ་བྱས་ནས་ལྷུ་ལ་བརྗིད་པོ་ཆེའི་སྒྲོལ་མ་མིང་དོན་མཚུངས་པ་

ཞིག་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་བསམ་པ་བྱོས། ཞེས་བཀའ་སྒྲོལ་སྐུ་ལ་རྗེས་མགོན་པོ་གང་ཉིད་མཚོག་གིས་སྐྱབ་ཞལ་དང་། ཚོས་ལྷ་བ་ཡོངས་ཀྱིས་སྒྲོལ་མའི་གཟུངས་སྐྱེགས་བཟོངས་གསོག་གིས་ཚེ་དབང་སྒྲོལ་འགྲོའི་སྐྱབ་ཞལ་བྱུང་མཚམས་བཀའ་སྒྲོལ་སྐུ་ལ་དོན། འདི་ཡན་སྒྲོལ་དཀར་ཡིད་བཞིན་འཁོར་ལོའི་ཚེ་དབང་འབྲུལ་རྒྱུའི་སྐྱབ་ཞལ་བྱེན་པ་ཡིན། གང་ལྟར་མི་ཚོ་རིང་པོར་བརྟན་པ་ཙམ་གྱིས་དོ་མཚར་བྱེད་རྒྱུ་གང་ཡང་མི་འདུག

འཇམ་གྲིང་འདིར་ཚེ་རིང་པོར་སྒྲོད་མཐའ་གསོན་པའི་རིང་ལ་ཆགས་སྒྲུབ་སྒྲོངས་གསུམ་གྱི་སྒྲུབ་ལ་བསམ་སྒོ་བཏང་སྒྲོད་མཐའ་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ལ་དགོས་པ་གང་ཡང་མི་འདུག རང་ཚོ་ཚེ་རིང་པོར་སྒྲོད་པར་ལོ་དང་ཟླ་བ། ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་དགེ་སེམས་ལག་པོ་ཞིག་སྐྱེ་བ་དང་། དེའི་ཐོག་ལ་སྒྲོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུར་བསམ་སྒོ་དོག་ཙམ་བཏང་ནས་ཐབས་ཤེས་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་བསམ་སྒོ་གཏོང་བྱུང་ན་དེ་དོས་གནས་དད་པ་ཐོབ་པ་དོན་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། རིས་རང་ལ་ཆ་བཞག་ནའང་ཉིན་རེར་ཞོགས་པ་ཡར་ལངས་པ་དང་། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། སྒྲོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་དང་། སྒྲོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་བསྒྲོལ་གྱི་ཡོད། ལྷ་ལོ་རྣམས་འགྲོར་དེ་འདྲ་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་དང་སྒྲོང་ཉིད་ལྟ་བུ་སྒྲོལ་རྒྱུ་གཙོ་བོར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། བསམ་སྒོ་དེ་ལྟར་གཏོང་དུས། སྐྱོད་འདུག་ལེུ་གསུམ་པ་ལས། དེང་དུས་བདག་ཚེ་འབྲས་བུ་ཡོད། མི་ལི་སྲིད་པ་ལེགས་པར་ཐོབ། །དེ་རིང་སངས་རྒྱས་རིགས་སྐྱེས། །སངས་རྒྱས་སྐྱེས་སྐྱེད་ལྟར་དོ། །དེ་ནི་བདག་གིས་ཅི་ནས་ཀྱང་། རིགས་

དང་མཐུན་པའི་ལས་བརྩམས་ཏེ། །སྐྱོན་
མེད་བརྩམས་པའི་རིགས་འདི་ལ། །རྣོག་པར་
མི་འགྱུར་དེ་ལྟར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
སོ་སོའི་བསམ་སྒྲིལ་ནང་དུ་དམ་བཅའ་བརྟན་
པོ་ཞིག་ཡོང་གི་འདུག ང་ཚོས་ཆེ་སྐྱབ་བྱས་
ཏེ་ཆེ་རིང་པོར་གནས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་
དེ། རིང་པོར་གནས་པའི་ཆེ་དེའི་རིང་ལ་དགེ་
སེམས་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་ལ་ཉིན་རེ་བཞེན་དུ་
བསམ་སྒྲིལ་བྱུང་བ་ཡིན་ན་ཆེ་རིང་དུ་གནས་
པའི་དོན་གོ་ཚང་བ་རེད། གཞན་ཆེ་རིང་པོར་
གནས་ཀྱང་སྤྲིན་པ་གསོག་མཁན་ལྟ་བུ་ཆགས་
ན་དགོས་པ་གང་ཡང་མེད།

དེ་རིང་འདིར་དང་འདུས་ཀྱི་སྐྱེ་སེར་ཕོ་མོ་གན་
གཞིན་དུ་བེད་པར་ཚང་མས་ཉིན་རེ་བཞེན་
དུ། འཇམ་སྐྱིང་འདིའི་ཐོག་གི་མི་ཚང་མ་སྐྱུག་
བསྐྱེལ་མི་འདོད་པ་དང་། བདེ་བ་འདོད་པ་ག་
སྐྱུག་རེད། ང་རང་ཡང་འཇམ་སྐྱིང་འདིའི་ཐོག་
གི་མི་ཞིག་རེད། དེར་བརྟེན། ཀྱན་ལ་ཕན་པ་
སྐྱབ་པ་ཞིག་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་པས་མ་པ་ཉིན་རེ་
བཞེན་མ་བརྟེན་པ་བྱེད་དགོས། དེ་བཞེན་ང་
ཚོས་མིག་གིས་མཐོང་བ་དང་། རྣ་བས་ཐོས་པ་
ཚང་མ་དོན་སྣང་ནས་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་སྤྱང་གི་
འདུག་སྟེ། དེ་ལ་དཔུང་པའི་ཆེ་ན་དོན་སྣང་ནས་
གྲུབ་པ་རྣམས་ཅམ་ཡང་མེད་པ་རེད། དེར་བརྟེན།
ཚོས་ཐམས་ཅད་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཏགས་
ནས་ཡོད་ཅམ་མ་གཏོགས་དོན་གྱི་དོས་ནས་
ཡོད་པ་ལྟར་སྤྱང་གི་ཡོད་ཀྱང་། སྤྱང་བ་ལྟར་དུ་
གྲུབ་པ་གཏན་ནས་མེད་པ་རེད། དོས་ཀྱིས་ཉིན་
རེ་བཞེན་དུ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་བསམ་སྒྲིལ་
བྱུང་བ་ཡོང་དུས་སེམས་ལ་སྒྲོབས་པའང་སྒྲོབས་
སྒྲོད་པ་དང་། ཡང་ན་མ་མཁའི་མཐས་གཏུགས་

པའི་སེམས་ཅན་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བསམ་དུས་
སེམས་ཏོག་ཅམ་སྒྲོལ་འཛུལ་གི་འདུག དེ་ལྟ་
བུའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་དགའ་སྒྲོལ་བྱུང་བའི་ལ་
ལ་ལ་མཐུན་ནས་བསམ་སྒྲིལ་གཏོང་དུས། དོས་
ལ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཉམས་མྱོང་དགའ་
རབ་ཅིག་ཡོད་པ་རེད། འདི་ལྟར་སྐྱོན་པ་ཡིན་
ན་སྤོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུས་རོགས་བྱས་ཏེ་ཆེ་འདི་ལ་
སྒྲོར་ལམ་ཐོབ་བྱུང་བའི་ཚོད་དཔག་དགའ་རབ་
བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཅས་སོགས་བཀའ་སྒྲོབ་སྐྱེལ་བ་
དང་།

གཞན་ཡང་། མགོན་པོ་གང་ཉིད་མཚོག་གིས།
དོས་ཀྱིས་ནམ་རྒྱུན་རྗེས་གནང་སོགས་བྱེད་
དུས་ཐམས་ཅད་ནལ་འཕྲོར་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་
པར་འབྲེལ་བཤད་ཅིག་རྒྱག་གི་ཡོད། སྒྲིམ་
འདུག་གི་ཡོད། དེ་གལ་ཆེན་པོར་མཐོང་གི་
འདུག དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆེ་གའི་ནང་དུ་ཡོད་
པ་རེད། དེ་རིང་འདིར་ཆེ་དབང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་
པས་ཐམས་ཅད་ནལ་འཕྲོར་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་
ལ་བསམ་སྒྲིལ་གཏོང་། ཞེས་བཀའ་སྲོལ་སྐྱེལ་
རྗེས་གསུང་ཚོས་གསོལ་འདེབས་ལྷ་མཁན་གྱི་
འཕུས་མི་ནས་མཐུན་ཉེན་གསུམ་འདེགས་
འབུལ་ལྷས་པ་དང་། དེ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་
དང་འབྲེལ་ནས་བཀའ་སྒྲོབ་སྐྱེལ་དོན། རམ་
མཁའི་མཐས་གཏུགས་པའི་སེམས་ཅན་ཚང་
མ་དངོས་དང་རྒྱུད་པའི་སྒྲོལ་ནས་རང་ལ་ཕན་
འདོགས་མཁན་བྱེད་མ་མྱོང་བ་གཅིག་ཀྱང་
ཡོད་པ་མ་རེད། མི་ལུས་ཐོབ་པའི་སྐབས་སུ་
མིའི་སྐྱེ་ཆོགས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་མི་ཆེ་
བསྐྱེལ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། དུད་འགྲོར་
མཚོན་ན་སོ་སོའི་ལྷ་ལ་བརྟེན་ནས་འཚོ་དགོས།
ཁེར་རྒྱུད་གཅིག་ལྟར་འཚོ་བཤས་མི་འདུག

སྐབས་སུ་བབ་པ་ང་ཚོར་མི་ལུས་ཐོབ་ཡོད་པ་
རེད། རྩེ་བྲག་ཏུ་འཇམ་སྐྱིང་འདིར་སྐྱེས་པའི་
མི་ཆགས་ཡོད། འཇམ་སྐྱིང་འདིའི་མི་དུང་ལྷུར་
བརྒྱད་ཅུ་ཅམ་ཡོད་པའི་སྐྱེ་ཆོགས་ལ་བརྟེན་
ནས་ང་ཚོ་འཚོ་བཞེན་ཡོད། མིས་མཚོན་པའི་
སྤྱི་གཞི་བཤད་མི་མ་ཡིན་སོགས་ཚང་མ་
དངོས་དང་བརྒྱུད་པའི་སྒྲོལ་ནས་རང་གི་གཉེན་
ཉེ་དུར་མ་གྱུར་པ་གཅིག་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་རེད།
སྤོང་རྗེ། འཇམ་སྐྱིང་འདིའི་སྤོང་གི་འབྱུང་པོ།
མི་མ་ཡིན། ལྟ་དང་ལྟ་མ་ཡིན་ཚང་མ་ཆེ་རབས་
འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ང་ཚོར་ལས་ཀྱི་
འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་འདུག

དེར་བརྟེན་སེམས་ཅན་འདི་དག་ཚང་མར་
ངས་ཕན་ཐོགས་སྐྱབ་བསམ་པའི་བསམ་སྒྲིལ་
ཡག་པོ་ཞིག་ཐོངས། དེས་སྒྲོན་པ་བྱང་ཚུབ་
ཀྱི་སེམས་འཇོག་རྒྱ་ཡིན། ཞེས་ཐམས་ཅད་
ནལ་འཕྲོར་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚོས་འབྲེལ་
བཀའ་དྲིན་སྐྱེལ་ཞིང་། དེ་རྗེས་སྒྲོལ་དཀར་
ཡིད་བཞེན་འཁོར་མིའི་ཆེ་དབང་གི་སྒྲོན་འགྲོའི་
བཀའ་སྒྲོབ་དང་། ཆེ་དབང་དངོས་གཞི་རིམ་
པར་སྐྱེལ་གྲུབ་མཚམས་བཀའ་སྒྲོབ་སྐྱེལ་དོན།
བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་དང་སྤོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་
སྒྲིམ་རྒྱ་གཙོ་པོ་ཡིན་པས་དེ་ཉམས་ལེན་ཡག་
པོ་ཞིག་བྱོས། འདི་ཡན་སྐབས་སུ་བབ་པའི་
ཚོས་འབྲེལ་ནམས་ལེགས་པར་བྱེན་པ་ཡིན།
དམིགས་བསལ་ལྷ་རྒྱ་མེད། འདིར་ཡོད་པའི་
ཁྱོད་ཚོ་ཚང་མ་ཚོས་དད་ཆེན་པོ་དངོས་གནས་
དང་གནས་ཚོས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་དོན་གཉེར་གྱི་
འདུན་པ་ཡོད་པ་ད་ཅང་ཡག་པོ་རེད། ཐུགས་
རྗེ་ཆེ་ལྷ་རྒྱ་ཡིན། སྐབས་རེར་རྒྱ་གར་ནང་དུ་
རིགས་རུས་ཀྱི་སྐད་ཆ། རིགས་མཐོ་དམན་གྱི་

སྐད་ཆ་བཤད་རྒྱུ་དེ་འདྲ་ཡིང་གི་ཡོད་པ་རེད། དེའི་གནས་ལུགས་ལྷོ་ཆེན་པོའི་ཡོད་པ་ཡོད་ན། རིགས་དམན་པ་ཞེས་མར་འཛོག་པ་དང་། རིགས་མཐོ་བ་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་མི་དགོས་པ་ལྟེན། མི་ཚང་མ་འདྲ་མཉམ་རེད། དེ་ལ་བསམ་སྒྲོལ་ཐོངས། རོས་ཀྱིས་ནམ་རྒྱུན་རྒྱ་གར་ནང་དུ་རིགས་རྒྱུ་སྐད་ཆ་བཤད་རྒྱུ་ཡོད་པ་མ་རེད་ཅེས་བཤད་ཀྱི་ཡོད། ང་ཚོར་ཆ་བཞག་

ན་སངས་རྒྱལ་པའི་ཚོས་པ་རེད། རིགས་རྒྱུ་ཀྱི་སྐད་ཆ་བཤད་རྒྱུ་ཡོད་པ་མ་རེད། ཚང་མར་ཁམས་བདེ་གཤེགས་སྤོང་པོ་ཡོད་པ་གཅིག་པ་རེད། ལམ་སློམ་ན་བུམས་སྤོང་རྗེ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་རྒྱུད་ལ་སྤྱོད་པའི་རྣམས་པ་ཡོད་པ་གཅིག་གྱུར་རེད། ཚང་མས་དུར་ཐག་ཉེད་རོགས། དེ་ལྟར་ཡིན། ཞེས་བཀའ་སློབ་སྦྲུལ་རྗེས་གཤམ་སྤྱོད་ཅེས་མཁར་རྩེ་ཡི་གསུང་ཚོས་གོ་སྤྱོད།

ཚོགས་ཚུང་གིས་མངལ་ཁ་ལུས་རྗེས་ཐེངས་འདིའི་གཤམ་སྤོངས་ལུལ་གྱི་མངལ་འཕྲིན་རེ་ཞིག་ལེགས་པར་གྲུབ་སྟེ་ཐད་འཕུར་གནམ་གྱི་བརྒྱུད་ལ་དྲགས་སྟེ་ཡི་ཞི་བའི་ཚལ་གྱི་ཕོ་བྱང་དུ་ཡེལ་བས་སོར་བདེ་བོར་འཁོད་ཡོད།

སྤྱི་ནོར་ཡལོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ལ་ལ་དྲགས་ནང་ཚོགས་དང་དགོན་ཚོགས་ཀྱི་གསོལ་སྟོན་ལ་ཆེབས་བསྐྱར།

༄༅། ལྷོ་ལོ་ ༢༠༡༩ ལྷོ་ ༥ ཚེས་ ༢༩ ཉིན་སྤྱི་ནོར་ཡལོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ལ་དྲགས་སྟེ་ལྷོ་ལོ་དཔེ་ཐུབ་དགོན་པའི་ཉེ་ལྷོ་ལ་ཨ་པི་སི་སྤང་ལ་(Abi Spang) ངམ་རྩོ་རྩོའི་སྤང་ཞེས་པར་ཆེབས་བསྐྱར་གྱིས་ལ་དྲགས་དགོན་ཚོགས་དང་ནང་ཚོགས་ཐུན་མོང་གིས་གོ་སྤྱོད་ལུས་པའི་ཕེབས་སྟེལ་གསོལ་ཚོགས་སུ་བཀའ་སློབ་དང་། ཉིན་གྱུང་རྒྱགས་སྟོན་གནང་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཡང་ཞོགས་པའི་

དཔེ་ཐུབ་དགོན་པའི་ཉེ་ལྷོ་ལ་ཨ་པི་སི་སྤང་ལ་ཆེབས་བསྐྱར་སྐབས་ས་གནས་ཀྱི་བོད་མི་དང་ལ་དྲགས་མི་མང་གིས་ཕེབས་ལམ་དུ་མངལ་བ་སོགས་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལུས་པ་རེད། ལྷོ་ལོ་དཔེ་ཐུབ་དགོན་ཚོགས་དང་ནང་ཚོགས་ཐུན་མོང་གིས་གོ་སྤྱོད་ལུས་པའི་ཕེབས་སྟེལ་གསོལ་ཚོགས་སུ་བཀའ་སློབ་དང་། ཉིན་གྱུང་རྒྱགས་སྟོན་གནང་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཡང་ཞོགས་པའི་

དྲགས་སུ་ཆེབས་བསྐྱར་གནང་ན་ལུ་ལུས་པ་ལྟར་མགོན་པོ་གང་ཉིད་མཚོག་གིས་ལ་དྲགས་སུ་ཚོས་འབྲེལ་དང་། མི་མང་ལ་མངལ་ཁ་སྦྲུལ་བ་སོགས་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལུས་པའི་ཕེབས་བསྐྱེད་གསུང་བཤད་གྲུབ་མཚམས་སྤྱི་ནོར་ཡལོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ལ་བཀའ་སློབ་སྦྲུལ་དོན། དེ་རིང་འདིར་ཚོས་གོགས་ནམ་པ་ལྷན་རྒྱས་ལ་ལུ་རྒྱུར། རྒྱ་གར་གཏིང་ལ་ཆར་ཞིད་ཆེན་པོ་དང་། ལ་དྲགས་ས་ཆ་རྒྱམ་པོ་རྒྱ་གཏིང་ནང་བཞུགས་པར་བུགས་ཆེན་

ཚུ་ཚོད་ ༡༥ ཙམ་ལ་ཞི་བའི་ཚལ་གྱི་ཕོ་བྱང་དགེ་འཕེལ་སྤོང་ནས་ལ་དྲགས་ཀྱི་གཞུང་དང་གཞུང་ཁྲིའི་མ་ཡིན་པའི་ལས་ཁུངས་ཁག་གི་ལས་ཁུངས་ཀྱི་བརྒྱ་ཐུག་གཉིས་བཞུགས་པར་མངལ་ཁ་སྦྲུལ་བ་དང་། ཚུ་ཚོད་ ༡༠༥ ཙམ་ལ་ཞི་བའི་ཚལ་ནས་ཆེབས་འཁོར་བརྒྱུད་

དར་དང་། བདུག་སྟོན། མེ་དོག་སོགས་ཐོགས་ནས་ཕེབས་བསྐྱར་དང་མངལ་ཁ་ལུས་ཤིང་། ཨ་པི་སི་སྤང་གི་སྤོངས་ཆའི་ཞབས་སྟེན་སུ་འཁོད་མཚམས་ནང་པ་ཚོགས་འདུའི་དབུ་སྤོང་ཐུབ་བསྟན་ཆེ་དབང་ལགས་ཀྱིས་སྤྱི་ནོར་ཡལོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ལ་

པོ་མེད་པས་རོས་རང་ཆ་གཡོལ་ལྟ་བུར་ཡོང་བ་རེད། རྒྱ་མཚན་གཙོ་བོ་གཅིག་ཞི་ལ་དྲགས་མི་མང་ཁྱེད་ཚོ་དངོས་གནས་སངས་རྒྱལ་པའི་ཚོས་ལ་དད་པ་གཡོ་བ་མེད་པར་ཡོད་པ་རེད། རོས་རང་ས་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་སྤྱོད་པའི་སྐབས་སུ་མི་མང་གི་ནམ་འགྲུར་སྟོན་སྤོངས་ཀྱི་

ཐོག་ནས་གསལ་པོ་འདུག དངོས་གནས་དང་གནས་ནང་པའི་ཚོས་ལ་དང་མོས་དང་། དགའ་ཞེན་ཏ་ཅང་ལྷགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་རེད། དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་ས་ཁྲལ་འདིར་ཡོད་པའི་ཁ་ཆེའི་གྲོགས་པོ་ཚོ་ཡང་སོ་སོའི་ལྷ་གྲུབ་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཚོས་དང་མི་འདྲ་བ་ཡིན་ཀྱང་། སེམས་བཟང་པོ་ཞིག་དང་དོས་ལ་མཚོན་ན་སྣང་ཉེ་བའི་གྲོགས་པོའི་འདུ་ཤེས་བྱེད་པའི་རྣམ་འགྲུར་ཏ་ཅང་གསལ་པོ་མཐོང་ཡོང་གི་འདུག བོད་ལ་དཀའ་ངལ་ཞིག་འཕྲད་དེ་དོས་རང་རྒྱ་གར་དུ་བཅན་བྱོལ་དུ་འགྲོར་བ་རེད། འོན་ཀྱང་ས་ཁྲལ་འདི་ནས་བཟུང་གར་མོན་བར་དུ་མི་མང་ཚོས་དོས་ལ་སེམས་ཐག་ཉེ་པོ་བྱས་ཏེ་དགའ་པོ་བྱེད་པ་ལ་འགྲུར་བ་བྱིན་ནས་མེད་པ་དེ་ལྟར་རེད། དོས་རང་ལ་དྲགས་སུ་བསྐྱད་ནས་བྲིད་ཚོ་ཐུག་པ་དང་། ཚོས་འབྲེལ་ཉུང་ཙམ་རེའང་བྱས་པ་རེད། གཙོ་ཆེ་ཤོས་ང་ཚོ་ཚང་མ་དགའ་པོ་ཉེ་པོ་བྱག་པ་ནང་བཞེན་འདི་ལྟར་རུབ་རུབ་བྱ་རྒྱུ་བྱུང་བ་རེད། དོས་རང་ཏ་ཅང་དགའ་པོ་བྱུང་།

ད་རམ་ས་ལར་ཆར་པ་ཏ་ཅང་ལྷགས་ཆེན་པོ་དང་བཞུན་ཆེན་མང་པོ་རེད། ལ་དྲགས་ས་རྣམས་པོ་དང་། ཉེ་མ་ལྷགས་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་དོས་རང་བདུན་ཕྲག་གཅིག་གཉིས་རིང་ལ་དྲགས་སུ་བསྐྱད་ན་ཏ་ཅང་འཕྲོད་པོ་རེད། དེར་བརྟེན་དོས་རང་འདིར་ཡོང་བ་ཡིན། རྒྱ་མཚན་གཙོ་བོ་ནི་ཉི་མ་ལ་ཡ་རི་རྒྱུད་ཀྱི་མི་མང་ཚོས་དོས་ལ་དགའ་པོ་དང་། དད་པ། སེམས་ཐག་ཉེ་པོའི་རྣམ་འགྲུར་སྣོན་གྱི་ཡོད་པས་དོས་རང་གིས་ཀྱང་ལ་དྲགས་མི་མང་གིས་མཚོན་པའི་དེ་མ་ལ་རི་རྒྱུད་ཀྱི་མི་མང་ཚོར་ཚུར་

དགའ་མོས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ལྟར་སེམས་ཐག་ཉེ་པོ་བྱས་ཏེ་དུས་ནས་དུས་སུ་ཡོང་གི་ཡོད། ད་རེས་ལ་དྲགས་ལ་བསྐྱད་ནས་མི་མང་གིས་སྣང་ཁོང་རུས་པའི་གཏོང་ནས་ཏ་ཅང་སེམས་ཐག་ཉེ་པོ་བསྐྱེད་པས་ཏ་ཅང་དགའ་པོ་བྱུང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་ལ། མ་འོངས་པར་ཡང་རྒྱ་གཏོང་ལ་བཞུན་ཆེན་དང་ཚོ་བ་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་སྐབས་སུ་འཆར་ཙན་ལ་དྲགས་སུ་ཡོང་བའི་སེམས་ལྷགས་སྐྱེས་སོང་། ལ་དྲགས་ས་ཁྲལ་གྱི་མགོ་བྲིད་ཚོ་དང་། དེ་བཞིན་མི་མང་། ཚོང་རིགས་སོགས་ཚང་མར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བྱ་རྒྱུ་ཡིན། འདྲུང་འགྲུར་ལོ་རེ་བཞིན་དོས་རང་ཡོང་རྒྱུའི་རེ་བ་ཡོད། ཅེས་དང་།

སུ་མཐུད་བརྗེ་བ་དང་ལྡན་པའི་མི་ཚོ་བསྐྱལ་དགོས་པའི་སྣོན་ལ་བཀའ་སྲོལ་སྣུལ་དོན། རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་བསྐྱོད་པ་ལ། གཞིན་ལྷའི་ཆ་ལུགས་འཆང་བ་པོ། ཤེས་རབ་སྣོན་མེས་རབ་ཏུ་བརྒྱན། །འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་ལྷན་སེལ་བ། །འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཐུག་འཆལ་ལོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དོས་རང་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་སྟག་པའི་སྣ་ལ་བསྐྱེད་ནས་འཇམ་དབྱངས་ཞི་དྲག་གི་སྣ་ལི་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུབ་མཁན་ཞིག་རེད། རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་གཞིན་ལྷའི་ཆ་ལུགས་འཆང་བ་པོ། ཚོས་རབ་ཏུ་རྣམས་འབྲེད་ཀྱི་སྣོན་མེས་རབ་ཏུ་གསལ་བ། སྲིད་པ་གསུམ་ཟེར་དུས་ཏ་ཅང་ཆེན་པོ་ཡིན་ཀྱང་། འཇམ་སྐྱོང་འདིའི་གར་རུབ་སྣོ་བྱང་མང་པོ་ཞིག་ལ་དོས་ཀྱིས་བསམ་འཆར་བཤད་པ་དེ་དག་ལ་དོ་སྣང་བྱེད་མཁན་བྱུང་ནས་འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་ལྷན་སེལ་བ་ཞེས་པ་ལྟར། དོས་ཀྱིས་གང་ལ་

གང་འཆམ་བྱས་ཡོད། འགྲོ་བ་མི་སྣུག་བསྐྱལ་མི་འདོད་ཅིང་། བདེ་བ་འདོད་མཁན། འཇམ་སྐྱོང་འདིར་མིའི་རིགས་འཁྲུག་ཆ་དོད་ཤོས་ཤིག་ཡིན་པས། ག་ཚོད་ཐུབ་ཐུབ་ཀྱིས་འཇམ་སྐྱོང་འདིར་མི་དུང་ཕྱུར་བརྒྱད་ཅུ་ཙམ་ཡོད་པ་ཚང་མའི་སེམས་པ་སྣོད་སྣོད་དང་། བྱམས་བརྗེའི་སྣོ་སྣོན་བྱ་ཡོད་པ། ཐུགས་རྒྱུང་རིང་པོ་དང་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཁེ་ཕན་ལག་པོ་མཐོང་བའི་ཐོག་ནས་གནས་པ་ཡིན་ན་འཇམ་སྐྱོང་འདི་དངོས་གནས་ཞི་བདེ། བདེ་སྣྱད་འཕེལ་བ་ཞིག་ཡོང་བྱུང་བ་རེད།

དོས་རང་འཇམ་སྐྱོང་གར་རུབ་སྣོ་བྱང་གང་སར་སོང་ཡོད། ང་ཚོ་མི་དུང་ཕྱུར་བརྒྱད་ཅུ་ཙམ་ཡོད་པ་ཚང་མ་སྐྱེས་པའི་སྐབས་སུ་མའི་མངལ་ནས་བཅས་ཤིང་། མ་ཡི་བྱམས་བརྗེའི་འོག་ནས་འཚོ་ཞིང་འཆར་ཡོངས་བྱུང་བ་རེད། ང་ཚོའི་མི་ཚོ་བྱམས་བརྗེའི་འོག་ནས་མགོ་ཚུགས་པ་ཡིན་པས་མི་ཚོ་གང་པོར་བྱམས་བརྗེ་ལག་པོ་ཞིག་སེམས་ལ་ཡོད་ན་འཇམ་སྐྱོང་གི་འཁྲུག་པ་ཡོད་ཚད་ཞི་འགྲོ་བ་དང་། ཐུན་བུའི་མི་མཐུན་པའི་རིགས་བྱུང་ནའང་། བན་ཚུན་ལ་སྐད་ཆ་བཤད་ནས་མིའི་བརྗེ་བ་མ་པོར་བའི་ཐོག་ནས་དཀའ་ངལ་སེལ་བ་ཞིག་དང་། དཀའ་ངལ་ཕྲན་བྱུང་མ་ཐག་ང་ཚོ་དང་བྲོད་ཚོ་ཞེས་པའི་སྐད་ཆ་བཤད་དེ་མཚོན་ཆ་ལ་ལག་པ་འཆང་རྒྱ་མ་ཡོང་བ་ཞིག་དགོས། ང་ཚོ་མའི་བརྗེ་བའི་འོག་ནས་འཆར་ཡོངས་བྱུང་བ་ཡིན་པས་བྱམས་བརྗེའི་ཚོར་བ་ཡོད་པའི་ཐོག་ནས་མི་ཚོ་སྐྱལ་བུའི་ན་ཚོས་ཁས་ལེན་བྱེད་ནའང་རེད། མ་ལྷངས་ནའང་རེད། གང་ལྟར་ཡང་སྐྱོང་ཚོས་ཕྱོགས་ནས་བཤད་ནའང་རེད།

དམིགས་པས་ལ་ཚོས་ཀྱི་སྐད་ཆ་མ་བཤད་
 ཀྱང་། ཞི་བདེ་བག་ཤེབས་ཤིག་གི་ཐོག་ནས་
 མི་ཚེ་སྐྱེལ་བྱུང་ན་ཡིག་པོ་འདུག ང་ཚོ་ཚང་
 མས་ཁ་ནས་འཛམ་གླིང་ཞི་བདེ་ཞེས་བཤད་ཀྱི་
 ཡོད། ཞི་བདེ་སེམས་ནས་ཡོང་དགོས་པ་རེད་
 མ་གཏོགས་ཡིག་ཆ་ལྟ་བུ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་ཞི་
 བདེ་ཟེར་བ་ཁག་པོ་རེད།

ངོས་ཀྱིས་ནམ་རྒྱུད་བཤད་ཀྱི་ཡོད། ང་ཚོ་མི་
 རེད། དུད་འགྲོ་སྐྱེག་གཟིག་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་རྒྱུང་
 རྒྱུང་སྐབས་ནས་གཞན་གྱི་སྲིག་བཅད་ནས་
 འགྲོ་ཡི་ཡོད། ཁོ་ཚོའི་འཚོ་སྤངས་ནི་གཞན་
 ཞིག་བསད་ནས་འཚོ་བཞིན་ཡོད། ང་ཚོ་མི་
 ནི་རྒྱུང་རྒྱུང་སྐབས་ནས་མ་ཡི་རྒྱ་ལོས་གསོས་
 པ་དང་། རྒྱུང་རྒྱུང་སྐབས་སུ་བྱམས་བརྩེའི་
 ཚོར་བའི་ཐོག་ནས་མི་ཚེ་ཡོངས་པ་རེད། ང་ཚོ་
 མི་ཞིག་ཡིན་པས་ཆ་ནས་མི་ཚེ་བྱམས་བརྩེས་
 མགོ་ཚུགས་པ་རེད། མི་ཚེའི་འཕྲོས་དེའང་
 བྱམས་བརྩེ་ལྡན་པ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་འགྲོ་རྒྱུ་ཏེ་
 ཅང་གལ་ཆེན་པོ་རེད། འཛམ་གླིང་གང་སར་ཞི་
 བདེ་ཞི་བདེ་ཞེས་ཚང་མས་བཤད་བཞིན་ཡོད་
 པ་རེད། ཞི་བདེ་གནམ་ནས་ཟག་གི་མ་རེད།
 ཞི་བདེ་ནི་ང་ཚོ་རང་གིས་རང་རྒྱལ་གཞན་
 བམ་གྱི་བསམ་སྡོའི་ཐོག་ནས་འཇུག་པ་རྒྱག་
 པ་ལྟ་བུ་དང་། གོ་མཚོན་བེད་སྡོད་བྱེད་བཞིན་
 པ་མེད་པར་བྱས་ཏེ། འཛམ་གླིང་གི་མི་དུང་
 རྒྱར་བརྒྱུད་ཅུ་ཅམ་ཡོད་པ་ཚང་མ་མི་གཅིག་
 མཚུངས་ཡིན་པས་ཕན་ཚུན་ལ་བརྩེ་བ་བྱེད་པ་
 དང་། ཕན་བྱ་མི་འདྲ་བ་བྱུང་ན་སྐད་ཆ་བཤད་
 རྒྱུ་མ་གཏོགས་གོ་མཚོན་བེད་སྡོད་བྱེད་ཅུ་ཅི་དུས་
 ཚོད་ཡོལ་བ་རེད། འཛམ་གླིང་འདྲིར་དམག་
 ཚེན་དང་པོ་དང་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་གོ་

མཚོན་ལུགས་ཚེར་བེད་སྡོད་བྱས་ཏེ་མི་ཏེ་ཅང་
 མང་པོ་ཞིག་བསད་མས་བཏང་བ་རེད། དེས་
 བྱུང་འབྲས་ཅི་ཞིག་ཐོན་འདུག མ་འོངས་པའི་
 འཛམ་གླིང་ནི་གོ་མཚོན་མེད་པ་དང་། ཕན་
 བྱའི་དཀའ་ངལ་འཕྲད་ཆོ་བཤད་ནས་སེལ་རྒྱུ་ནི་
 ཏེ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་རེད། ཅས་སོགས་བྱམས་
 བརྩེ་ལྡན་པའི་མི་ཚེ་དང་འཛམ་གླིང་ཞི་བདེ་ཇི་
 ལྟར་ཡོང་ཐབས་སྐོར་ལ་ལམ་སྟོན་བཀའ་སློབ་
 ཟབ་རྒྱས་སྦྱེལ་བ་དང་།
 གཞན་ཡང་། འདས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ནང་
 དུ་ཚོས་ལུགས་མི་འདྲ་བ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ་
 འཇུག་པ་བརྒྱབ་པ་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ལོ་དུས་
 ཚོད་ཀྱང་ཡོལ་བ་རེད། ཚོས་ལུགས་ཚང་མར་
 སོ་སོའི་ལྟ་བུ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་ཀྱང་། བརྗོད་བྱ་
 རྒྱུང་པོ་ནི་སེམས་བཟང་པོ་བྱེད་པ་དང་། བརྩེ་
 བ་བྱེད་པ། མི་ལ་ཕན་ཐོགས་བྱེད་དགོས་པ་
 ཚོས་ལུགས་ཚང་མས་གསུང་གི་ཡོད། ཚོས་
 ཀྱི་སྤྱིང་པོ་ནི་གཞན་ཕན་བཤད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།
 དེར་བརྟེན། ལྟ་བུ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་ཀྱང་།
 སེམས་ཅན་རེ་རེར་ཁམས་དང་མོས་པ་མི་འདྲ་
 བ་ཡོད་པས་ལྟ་བུ་མི་འདྲ་བ་རེ་རེས་ཕན་
 ཐོགས་ཡོད་པ་རེད། བརྗོད་ཐུག་ཡོང་སྐབས་
 སེམས་པ་བཟང་པོ་བྱེད་པ་དང་། མི་ལ་ཕན་
 འདོགས་པ། འཇུག་པ་རྒྱག་མི་རུང་། གསོད་
 རེས་གཏོང་མི་རུང་ཞེས་ཚོས་ལུགས་ཚང་མས་
 གསུང་གི་ཡོད། ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ནང་དུ་ཚོས་ལུགས་
 མི་འདྲ་བ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ་འཇུག་པ་བརྒྱབ་
 པ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། ད་ཆ་ང་ཚོ་ཚང་མ་
 བསམ་སྡོའི་གྲུ་ཡངས་པོ་དང་རྒྱ་ཆེ་རུ་སྤྱོན་པའི་
 སྐབས་སུ་ཚོས་ལུགས་ཚང་མར་གུས་ཞབས་
 བྱེད་པ་དང་། ཡང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་

ཚོས་དད་དགོས་པ་རེད་ཟེར་བ་དེའང་མིན་པར་
 ཚོས་དད་མེད་མཁན་ཚོར་ཡང་ཚོས་ཁས་མ་
 གུངས་རུང་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་མིའི་སེམས་པ་བཟང་
 པོ་བྱེད་པར་དོ་སྣང་བྱོས། ངེས་པར་ཚོས་ཀྱི་དད་
 པ་གཙོ་འདོན་བྱེད་དགོས་པ་མི་འདུག ཅས་
 སོགས་འཛམ་གླིང་འདྲིར་ཚོས་དད་ཡོད་མེད་
 ཅི་ལྟར་ཡང་མིའི་བརྩེ་བ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་སྐོར་
 བཀའ་སློབ་སྦྱེལ་རྗེས་གོ་སྐྱེག་ལུ་མཁན་ཡོངས་
 ལ་བྱགས་རྗེ་ཆེ་གསུངས་རྗེས་ཉིན་གུང་ལུགས་
 སྤྱོན་བཞེས་པ་དང་། མཐར་མགོན་པོ་གང་ཉིད་
 མཚོག་གིས་བྱགས་བརྩེ་བ་ཆེན་པོས་ལ་དུགས་
 ལུལ་དུ་རིགས་ཀྱི་མཐོ་དམན་བརྩེ་སྦོལ་ཡོད་པ་
 ནི་ཡག་པོ་མེད་པ་དང་། ནང་པའི་ཚོས་སུ་
 རིགས་མི་གཙོ། རུས་མི་གཙོ། རྒྱུབ་པ་གཙོ་
 ཞེས་གསུངས་ཡོད་པས་རིགས་རུས་ཀྱི་དབྱེ་
 བ་འབྱེད་རྒྱ་མེད་སྐོར་སོགས་བཀའ་སློབ་ཏེ་
 ཞི་བདེ་ཚལ་པོ་བྱང་དུ་ཆེབས་བརྒྱུར་བརྒྱུངས་
 ཡོད། །

ལོ་གོང་ས་མཚོག་གི་མཛད་འབྲིན་ཁག་དང་། བོད་མིའི་
 རྒྱུག་འདུགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ། གསལ་བརྒྱགས་སོགས་
 ཞིབ་ཐུ་གཤམ་གསལ་བྱ་རྒྱའི་ཁ་བྱང་ཐོག་
 གཟིགས་པར་འཚལ།
 www.bod.asia

སྤྱི་ཚོར་ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་གཤམ་ཕྱོགས་མཁར་རྩེ་རྒྱུལ་དཀར་ཡིད་བཞིན་འཁོར་
ལོའི་ཆེ་དབང་བཀའ་དྲིན་སྐྱེལ་བ།